

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ : Ἑτησία δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γέ-
νει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 42ος

Ἀθήναι, 29 Ἰουνίου 1935

Ἔτος 57ον. — Ἀριθ. 31

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΙΡΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΕΥΔΟΧΙΕ DUPUIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Αὐτὸ σκεπτόταν καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ντάρλι ὅταν συλλογιζόταν τὴ νονά του· καὶ τὴ συλλογιζόταν πολὺ συχνὰ καὶ σὸ διάστημα τοῦ ταξιδιοῦ καὶ συχνότερα ἀκόμη ἀπὸ τότε ποὺ βρισκόταν στὴ Γολκόνδη καὶ καθόταν κλεισμένος μέσα στὴν παγὸδα ὅπου τὸν εἶχε φέρει ὁ φακίρης τὴν ἴδια ἡμέρα ὅπου ἔφθασαν καὶ ὅπου θὰ ἔμενε ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ ἔφευγαν. Καθισμένος ἐκεῖ μέσα ὁ μικρὸς δὲν εἶχε ἄλλη δουλειὰ νὰ κάνῃ παρὰ ν' ἀκούῃ τοὺς βραχμάνους νὰ τοῦ μιλοῦν γιὰ τὴν θρησκίαν τους καὶ νὰ συζητοῦν μεταξύ τους, καὶ τίς περισσότερες ὥρες νὰ κάθεται μόνος του καὶ νὰ συλλογίζεται ἐκείνους ποὺ ἄφησε μακριὰ.

Ὁ Ντάρλι δὲν εἶχε λαθεπτεῖ ὅταν ἔκανε τὴ σκέψη πὼς ἡ ἐξαφάνισή του θὰ προξενούσε μεγάλη λύπη στοὺς θετοὺς του γονεῖς. Ἡ ἐπιστροφή τοῦ Καντούρ, ποὺ ὕστερα ἀπὸ λίγες ὥρες μετὰ τὴν ἀναχώρησή τους, γύρισε μόνος του σὸ σταῦλο χωρὶς τὸν νεαρὸ ἀφεντικό του, ἔβαλε σὲ μεγάλη ταραχὴ ὁλόκληρο τὸ διοικητήριον. Δίχως ἄλλο τὸ καίμενο τὸ παιδί θὰ εἶχε πέσει σὰ χέρια κανενὸς ἀπὸ τὰ ληστρικά ἐκεῖνα σώματα ποὺ κούρευαν ὁλόκληρη τὴ χώρα κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Μὰ θὰ τὸν εἶχαν σκοτώσει ἄραγε ἢ τὸν κρατοῦσαν μόνον αἰχμάλωτο; Αὐτὸ τὸ σημεῖο ἔμενε ἀκαθόριστο.

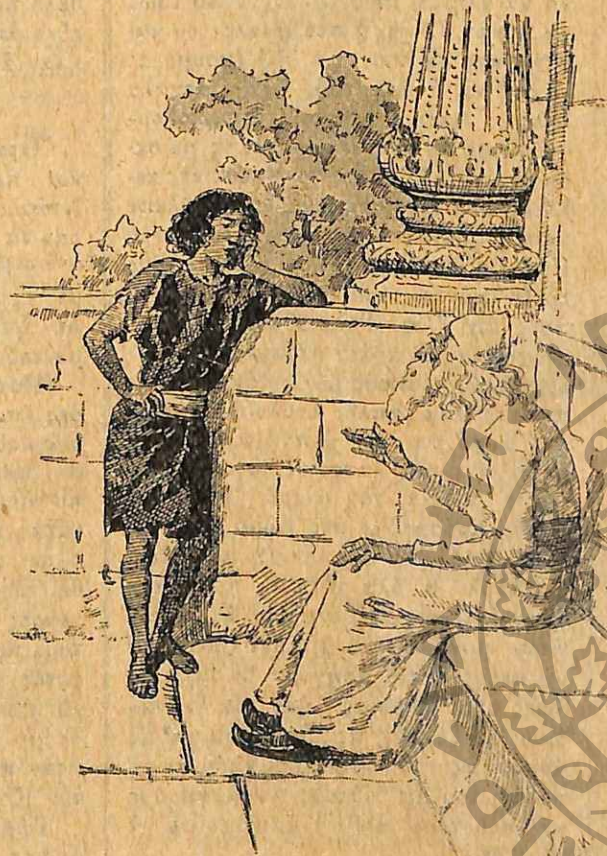
Ὁ διοικητὴς ἀμέσως θέλησε νὰ ἔρθῃ σὲ διαπραγματεύσεις, πρόθυμος νὰ πληρώσῃ ὅσοδήποτε μεγάλη λύτρα κι' ἂν τοῦ ζητοῦσαν, φθάνει νὰ ἐλευθέρωνε τὸ παιδί. Μὰ ὅλες οἱ ἐνέργειές του ἔμειναν χωρὶς ἀποτέλεσμα. Κανένας ἀπ' ὅσους συνάντησαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ντυπλεῖξ δὲν ᾔξερε νὰ δώσῃ καμμιά πληροφορία γιὰ τὸ παιδί. Ἐπρεπε νὰ τὸ πάρουν ἀπό-

φασ. Δὲν θὰ ξανάβλεπαν πιά τὸν μικρὸ Κατρά!

Ἄν ἡ ἐξαφάνιση τοῦ Ντάρλι στοίχισε πολὺ στὸν Ντυπλεῖξ, ἡ καρδιά τῆς πριγκίπισσας Ἰωάννας πληγώθηκε ἀγιάτρευτα. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν ἀγοριῶν της γιὰ τὴ Γαλλία καὶ τὸ γάμο τῶν κοριτσιῶν της, εἶχε συγκεντρώσει ὅλη της τὴν ἀγάπη, ὅλη της τὴν τρυφερότητα σὸ παιδί αὐτὸ ποὺ τῆς εἶχε ἐμπιστευθεῖ ἡ Θεία Πρόνοια καὶ ποὺ τὸ ἀγαποῦσε μὲ πραγματικὰ μητρικὴ στοργή. Κι' ἂν γιὰ τὴν πριγκίπισσα Ἰωάννα ἦταν ὁ Ντάρλι ἓνας

στοργικὸς κι' ὑπάκουος γιός, γιὰ τὴ μικρὴ Αὐγή, τὸ μόνον ἀπ' τὰ παιδιά ποὺ εἶχε ἀκόμη κοντὰ της, ἦταν ὁ πιὸ τρυφερὸς καὶ καλὸς ἀδελφός. Ἦταν πάντα πρόθυμος νὰ λάβῃ μέρος σὰ παιχνίδια της, τὴ βοηθοῦσε στὴ μελέτη της. Καὶ τίς ἄλλες ὥρες ἀπὸ παιδί ποὺ ἦταν, σοβαρευόταν σὰν μεγάλος ἄνθρωπος καὶ συζητοῦσε μὲ τὴ νονά του γιὰ τὰ μεγάλα σχέδια τοῦ Ντυπλεῖξ. Γι' αὐτὸ ἡ ἐξαφάνιση τοῦ Ντάρλι εἶχε στοίχισι βαρύνοντα στὴν κυρία Ντυπλεῖξ. Μὰ ὁ γενναῖος χαρακτήρας της ποὺ δὲν τὴν ἄφηνε ποτὲ ν' ἀποθαρρύνεται, δὲν τῆς ἐπέτρεπε νὰ πιστεύῃ πὼς τὸ παιδί εἶχε χαθεῖ ὁριστικὰ καὶ μ' ὅλο ποὺ τὸ ἔκλαιγε, μέσ' σὸ βάθος τῆς καρδιάς της διατηροῦσε τὴν ἐλπίδα πὼς κάποια μέρα θὰ τὸ ξανάβλεπε.

Ὁ Ντυπλεῖξ δὲν ἦταν τόσο αισιόδοξος. Μὰ οἱ ἀσχολίες του καὶ αἱ φροντίδες τοῦ τὸν ἀπορροφούσαν τόσο πολὺ ποὺ δὲν τοῦ ἄφηναν καιρὸ νὰ βυθισθῇ στὴ λύπη του κι' εἶχε βαλθεῖ



«Ὁ γέρο-Βραχμάνος ἔβρισκε μεγάλη εὐχαρίστηση νὰ κάθεται καὶ νὰ μιλῇ μὲ τὸν Ντάρλι». (Σελ. 362, στ. α'.)

στην πραγματοποίηση των σχεδίων του με μεγαλύτερο ζήλο από κάθε άλλη φορά.

Ο Κοττεσούπρουα οδηγώντας τον Ντάρλι εκεί όπου θα τον άφηνε ως την ημέρα που θα συνέχιζαν την πορεία τους, δεν είχε σκοπό να τον κλείσει σε κανένα μέρος ανάγιο και θλιβερό. Η παγόδα όπου τον πήγε ήταν περιτριγυρισμένη από άπεραντους, κήπους, όπου άνθιζαν τα πιο ωραία λουλούδια και ώριμαζαν τα πιο γευστικά φρούτα. Κάτω από ήσυχια δένδρα απλώνονταν στέρνες με κρυστάλλινο νερό, όπου ο Ντάρλι μπορούσε να κολυμπάει για να δροσίζεται, όπου άρα ήθελε. Γαλάζιοι λουτοί, που το άνθος τους ήταν μεγάλο σαν πιάτο, σκόρπιζαν μεθυστική ευωδιά, και ζωηρά χρυσόφρα έσχιζαν γοργά τα νερά. Γύρω στις στέρνες λευκορόδινες ίδιδες έσκυβαν τους λυγερούς λαίμους τους και τα παγώνια άπλωναν τις φανταχτερές ουρές τους με τα μύρια χρώματα.

Οι σεβάσμιοι Βραχμάνοι που κατοικούσαν στο μαγευτικό αυτό μέρος κοίταζαν με κάθε τρόπο να διασκεδάσουν το παιδί. Του τραγουδούσαν τα ιερά τραγούδια συνοδεύοντάς τα με τη «βούνα», είδος άρπας, του μάθαιναν την ιστορία των 'Ινδιών, ή του μιλούσαν για τη βραχμανική θρησκεία. Μ' όλο που ο Ντάρλι είχε από καιρό εγκαταλείψει τη θρησκεία των πατέρων τους, ωστόσο τίποτε απ' ό,τι σχετιζόταν μ' αυτούς δεν του ήταν αδιάφορο και άκουγε τους Βραχμάνους με μεγάλη ευλάβεια και προσοχή.

Ένας μάλιστα, που φαίνεται αίσθανοταν ιδιαίτερη συμπάθεια για τον μικρό Κατρουά, έβρισκε μεγάλη ευχαρίστηση να κάθεται και να μιλή μαζί του. Ίσως βαθεία μέσ' στην καρδιά του έτρεφε την έλπίδα πως έξηγώντας στον μικρό άποστάτη τα μυστήρια της βραχμανικής θρησκείας, θα τον έπειθε ίσως να γυρίσει στην πίστη των προγόνων τους.

— Η Τριμούρτι, (*) του έλεγε, αποτελείται από τρεις μεγάλους θεούς: Τον Βράχμα τον Δημιουργό, τον Βισνού τον Διατηρητή, και τον Σίβα τον Καταλύτη κι' Ανανεωτή.

«Καθισμένος επάνω στο λωτό, στο θείο λουλούδι απ' όπου γεννήθηκε, ο Βράχμας έμεινε πολλές μυριάδες χρόνια βυθισμένος στο κοίταγμα των άπεραντων νερών που ήταν σκεπασμένα με τα αιώνια σκόταδια. Ύστερα

άρχισε το έργο της δημιουργίας. Πρώτα έπλασε τις έπτά άστρόφωτες σφαίρες, ύστερα τη γή με τους δυό φωστήρες της, τον ήλιο και το φεγγάρι, ύστερα τα ούράνια πνεύματα για να γεμίσει την άπεραντωσύνη· τέλος άπόκτησε τέσσερες γιούς, τον Βράχμα, τον Κατρουά, τον Βάϊσια, και τον Σούδρα. Ο Βράχμας είναι ή ένσαρκωση του πνεύματος, είναι ο νόμος, ή έπιστήμη και ή θεωρία.

Ο Βισνού, είναι ο διατηρητής της δημιουργίας. Έννιά φορές έχει ένσαρκωθεί ως τα τώρα ο Βισνού, έννιά φορές άλλαξε μορφή. Δυό φορές να ένσαρκωθεί ακόμη και την τελευταία φορά θα παρουσιαστή με τη μορφή αλόγου. Θα είναι το άσπρο άλογο Καλκι και θα περάσει πάνω απ' όλη την οικουμένη για να τιμωρήσει τους κακούς και να ξαναδημιουργήσει όλα απ' την αρχή. Η γή θα σειστή δόλοκληρη, τ' άστρα θα σκοτεινάσουν κι' οι κόσμοι θα καούν από τις φλόγες που θα βγάλει απ' το στόμα του ο Άντισέχα, ο δαίμονας που έχει τη μορφή φιδιού».

Ο Ντάρλι άκουγε όλους αυτούς τους θρύλους, είτε γραφικοί ήταν, είτε τρομακτικοί, με τον ίδιο σιωπηλό σεβασμό, χωρίς να τους συζητή ή να φέρνει άντιρρήσεις. Αυτή ή στάση του μικρού 'Ινδού έκανε το βραχμάνο να έλπιζε πως τα λόγια του ίσως να είχαν επιρροή στο μυαλό του και στην καρδιά του, μα δεν έχουμε άνάγκη να πούμε πως έκανε μεγάλο λάθος. Ακόμη ο Ντάρλι παρακολουθούσε με περιέργεια άνάμικτη με σεβασμό, τις διάφορες θρησκευτικές τελετές των Βραχμάνων. Τους έβλεπε κάθε πρωί να προσεύχονται στον Βράχμα, πετώντας με τη χούφτα τους τρεις φορές νερό προς τη γή και προς τον ήλιο. Τους έβλεπε να προσεύχονται σ' αυτόν το μεσημέρι, χωρίς άλλους τύπους παρά μόνο άκουμπώντας ένα απλό λουλούδι επάνω στο βωμό του, κι' ή ποιητική αυτή εκδήλωση της λατρείας τους συγκινούσε βαθεία τον μικρό 'Ινδό. Το βράδυ πρόσφεραν στο βωμό του βούτιρο άγνό. Μα ή προσοχή που έδινε ο Ντάρλι σ' όλα αυτά τα πράγματα ήταν έντελώς επιφανειακή. Γι' αυτόν ήταν μονάχα μιá άπασχόληση για να περνούν πιο γρήγορα οι σκληρές ώρες της άγωνίας. Δεν τον έκαναν όμως να ξεχνάει τις λύπες του και τις άνησυχίες του, ούτε απομάκρυναν τη σκέψη του απ' αυτούς που άγαπούσε και που τόσο βαθεία επιθυμούσε να τους δει.

Από τη δεύτερη μέρα που τον έκλεισαν μέσ' στην παγόδα, ο μικρός

'Ινδός δεν είχε παρά ένα πράγμα στο νου του: Πώς να δραπετεύσει από τη γοητευτική φυλακή του. Για δυο στυχία του έμωε οι Βραχμάνοι που κατοικούσαν εκεί μέσα, φύλαγαν άγρυπνα όλες τις πόρτες όπως ο άγγελος με την πύρινη ρομφαία φύλαγε την είσοδο του παραδείσου, κι' έτσι ο Ντάρλι άναγκάστηκε να όπλιστή με ύπομονή, αν κι' αυτό το προτέρημα δεν το είχε από φυσικό του.

Πέρχαν έτσι επάνω κάτω δεκαπέντε ημέρες. Ένα πρωί ο Ντάρλι, που σ' όλο αυτό το διάστημα δεν είχε ιδεί τον φακίρη γιατί εκείνος έτρεχε και προσκυνούσε σ' όλες τις παγόδες της Γολκόνδης και των περιχώρων της, άντίκρυσε μπροστά του τον Κοττεσούπρουα. Σιωπηλός όπως πάντα ο φακίρης, έκανε νόημα στο παιδί να τον ακολουθήσει έξω από το ναό.

Στην πόρτα στεκόταν ο Καντούρ με τη χαούτα βαλμένη κιόλας στη ράχη του. Ο Ντάρλι άφού άποκαιρέτισε τους βραχμάνους που είχαν βγει έξω για να τον ξεπροδοίσουν, ανέβηκε στη ράχη του Καντούρ. Ύστερα το παιδί και ο φακίρης, ο ένας καθισμένος επάνω στον έλέφαντα και ο άλλος ακολουθώντας πεζή, όπως πάντα, ξεκίνησαν.

Πού πήγαιναν; Ο Ντάρλι θα ήθελε πολύ να το μάθει. Μα τώρα πια είχε άποκτήσει πείρα. Ήξερε πως ήταν άνώφελο να ρωτήσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

Νέα όδοιπορία

Όταν βγήκαν από τη Γολκόνδη και περπάτησαν κάμποσες ώρες, ο Ντάρλι παρατήρησε ότι εξακολουθούσαν να προχωρούν κατά το βοριά.

— Κατά τη Μπενάρές, πηγαίνουμε, είπε μέσα του άναστενάζοντας. Δεν υπάρχει έλπίδα να συναντήσουμε τους Γάλλους.

Όστόσο ύστερα από μερικές ημέρες έπαψαν να τραβούν κατά το βοριά και πήραν βορειοδυτική διεύθυνση, παρακολουθώντας το ρεύμα του ποταμού Μαγκίρα. Ο φακίρης φαινόταν τώρα ήσυχασμένος· είχε ρωτήσει, φαίνεται, και είχε πληροφορηθεί πως ο Γάλλος στρατηγός και ο νεαρός Σουβάβ συνέχιζαν το δρόμο τους προς την Άουρεγκαμπάτ. Μα έκτός του ότι βρίσκονταν ακόμη πολύ πίσω, ακολουθούσαν κιόλας άλλον δρόμο από το δικό τους. Κι' αυτό ήταν που ένδιέφερε το περισσότερο τον Κοττεσούπρουα.

Τώρα φαινόταν κιόλας λιγώτερο άγριος και στυγνός από πριν. Καμιά φορά ο Ντάρλι έπιανε τη ματιά του καρφωμένη επάνω του με τρυ-

φερή συμπάθεια και το βράδυ συχνά, σαν να ήθελε να διασκεδάσει το παιδί, έλυγε τη σιωπή του και του διηγόταν διάφορα παραμύθια ή μύθους ή, όπως οι Βραχμάνοι της Γολκόνδης, διάφορα έπεισόδια παρμένα από την ιστορία των 'Ινδιών ή απ' τη βραχμανική θρησκεία.

Έτσι μιá μέρα του διηγήθηκε το μύθο του έλέφαντα και του σκίουρου.

— Σε μιá χώρα, άρχισε, κοντά στις όχθες του Βραμαπόντρα, του μεγάλου ποταμού που, όπως ο Γάγγης, κατεβαίνει από τα παγωμένα και άνεξερεύνητα ύψη του Βορά για να χυθί στα φλογερά νερά της Βεγγάλης, είχε βρέξει κάποτε τόσο πολύ, που το ποτάμι ξεχείλισε και ο τόπος έλος πλημμύρισε.

«Απ' όλες τις μεριές τα ζώα έτρεχαν κατά τα ψηλώματα για να σώσουν τη ζωή τους. Άνάμεσα σ' αυτά βρισκόταν κι' ένας έλέφαντας που τραβούσε κατά το βουνό, γιατί ακόμη και τα ζώα τα τόσο μεγάλα σαν κι' αυτόν κινδύνευαν να πνιγούν».

«Εκεί που έτρεχε άντίκρυσε ένα μικρό σκίουρο που ήταν γαντζωμένος σ' ένα κλαδί που το είχε πάρει το ρεύμα και ζητούσε βοήθεια με μικρές παραπονετικές φωνές.

«Ο έλέφαντας λυπήθηκε το σκίουρο και με τη μακριά του προδοσίδα σταμάτησε το κλαδί.

«Ευθύς ο σκίουρος πιάστηκε από την προδοσίδα του και χρησιμοποιώντας τη για γέφυρα, σκαρφάλωσε επάνω στο κεφάλι του έλέφαντα και κάθισε ανάμεσα σταυτιά του.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΙΟΥΛΗ

ΤΟ ΜΥΡΜΗΓΚΙ

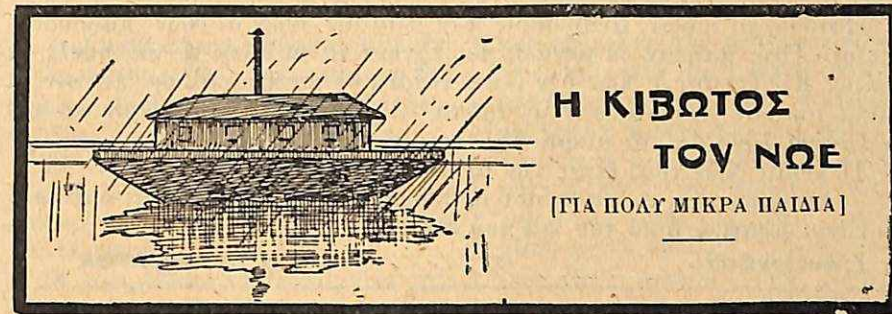
Όταν τον γαλάζιον ουρανό πλακώνει Συννεφιάς μαυρίλα κι' έχουμε βροχή, Το φτωχό μυρμηγκί βιαστικά τρυπώνει Στη μικρή φωλιά του όλο ταράχη... Θάμμα! τέτοιο πλάσμα μικροσκοπικό, Ένστικτο να έχη... και προγνωστικό!

Μπρός εις τη μικρούλα μυρμηγκοφωλιά, Μ' έκσταση μεγάλη σταματά ο νους μας Κάθε διάδρομός της, κάθε της σπηλιά, Πόσο πίσω ρίχνει τους μηχανικούς μας Δίχως εργαλεία, δίχως μετρίκη, Τέχνης μεγαλεία... κλούνε μέσα εκεί!

Τί φωλίτσα στέργια και καλοφτιαχτή. Του νερού δεν μπαίνει πουθενά μιá στάλα, Έχει και τροφίμων άποθήκη αυτή, Και δομάτια ύπνου σχετικώς μεγάλα. Άφθαστοι τεχνίτες... μικροσκοπικοί, Θάμμα λαβυρίνθων... δείχνετε εκεί!

Το μικρό μυρμηγκί, μάθετε, παιδιά, Στον μεγάλο κόσμο, πούρθε να διδάξη, Ό,τι έξευγενίζει πνεύμα και καρδιά Την φιλοπονία, εργασία και τάξη!

ΦΩΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ



Α'.—Ο Νώε στο Παλάτι του Θεού

Ο γέρο-Νώε, καλός και θεοφοβούμενος άνθρωπος, καθόταν με τη γυναίκα του και τα παιδιά του σ' ένα μεγάλο δάσος, όπου έβρισκε ό,τι του χρειαζόταν για να ζή.

Μιά μέρα, σταμάτησε μπροστά στην καλύβα του ένας φτερωτός καβαλλάριος, άγγελιαφόρος του Γιεχωβά—έτσι έλεγαν εκείνο τον καιρό το βασιλιά τ' Ουρανού και της Γης, το Μεγάλο Θεό—που κρατούσε ένα μεγάλο φάκελλο σφραγισμένο.

— Κύριε Νώε, του είπε, γράμμα για σās από τον Άφέντη μου.

Ο γέρο-Νώε έκαμε μεγάλη χαρά, καθώς κι' όλη του ή οικογένεια. Γιατί το γράμμα εκείνο προσκαλούσε τον καλό άνθρωπο να παρουσιασθή—τί μεγάλη τιμή!—στο Θεό του.

Αμέσως ο Νώε έβαλε τα καλά του και κάθισε πισωκάπουλα στο άλογο του άγγελιαφόρου, που τον άνέβασε σε λίγες στιγμές στα Ήλύσια, στο παλάτι του Θεού.

Ο Θεός δέχτηκε το γέρο-Νώε στην αίθουσα του θρόνου και πρώτα-πρώτα τον ρώτησε:

— Τί ιδέα έχεις εσύ για τους ανθρώπους;

— Τί να σου πώ, άφέντη Θεέ μου, αποκρίθηκε ο γέρο-Νώε· μου



φαίνεται πως δεν είναι καλοί· δεν κάνουν πια το θέλημά σου, το άγιο, κι' αν ήμουν στη θέση σου, εγώ δε θα τους άφηνα έτσι.

— Άς τους και θα τους δείξω εγώ! είπε ο μεγάλος Θεός. Μόνο εσύ, που είσαι καλός άνθρωπος, πρέπει να γλυτώσης. Άκουσε λοιπόν τί θα κάμης και μη ρωτάς τί θα κάμω εγώ. Θα φτιάξω μιá μεγάλη Κιβωτό, που να χωράη έσένα, τη γυναίκα σου, τα παιδιά σου κι' ένα ζευγάρι απ' όλα τα ζώα της γης. Θα καλέσω δηλαδή στην Κιβωτό ένα λεοντάρι με τη λιονταρίνα του, έναν τίγρη με την τίγρισα του, έναν τράγο με τη γίδα του, έναν πετεινό με την κόττα του και πάει λέοντας. Κι' άμα γίνη αυτή ή Κιβωτός, με είδοποιείς. Εξώ εγώ τί θα κάμω τότε. Πήγαινε στο καλό.

Ο γέρο-Νώε προσκύνει το Θεό και γύρισε στην καλύβα του σκεπτικός. Τί θα πάθαιναν άραγε οι κακοί άνθρωποι και σε τί θα χρησίμευε ή Κιβωτός που έπρεπε να φτιάξη; Δεν μπορούσε να το μαντέψει. Είχε όμως πεποιθήσει στο Θεό και, χωρίς να σκεφθή περισσότερο, έτοιμάστηκε να εκτελέσει την διαταγή του.

(*) Σημαίνει 'Ινδική Τρίμορφη, και είναι ή Άγία Τριάς της βραχμανικής θρησκείας. Σ. τ. Μ.

«Όστόσο, οί κακοί άνθρωποι, πού έμαθαν πώς ο Νώε παρουσιάστηκε στο Θεό, μπήκαν σε μεγάλη περιέργεια να μάθουν τί τον ήθελε, τί του είπε. Κι' επειδή ο Νώε δεν έλεγε τίποτα σε κανένα, άλλοι έπιαναν τη γυναίκα του και τη ρωτούσαν με τρόπο, κι' άλλοι προσπαθούσαν να πάρουν κανένα λόγο απ' τα μικρά του παιδιά.

Η κυρία Νώε τους έλεγε την αλήθεια:

— Δεν ξέρω τίποτα, καλοί μου άνθρωποι. Λέξη δεν μου είπε ο άντρας μου. Είναι μυστικό δικό του και του Θεού.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Η ΜΥΓΔΑΛΙΑ ΚΙ' Ο ΤΖΙΤΖΙΚΑΣ (ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ)

— Συνέχεια από το προηγ. και τέλος —

Όταν νύχτωσε καλά άναψε τον καντηλιέρη νάχρη και φως του συντροφιά και βυθίστηκε σε βαθιά συλλογή. Κατά τα μεσάνυχτα άρχισε να νυστάζει χαμουρήθηκε κι' είπε: «Ήρθε ο πρώτος».

Άς αφήσουμε τώρα τον Τζιτζικα να τον δέρνη ή στενοχωρία κι' ή μεγάλη του έννοια, κι' άς δούμε τί γινόταν στον άλλο κόσμο. Τό κάλεσμα του Γιάννη στο παλάτι μαθεύτηκε από στόμα σε στόμα σ' όλη την πολιτεία, και άναρωτιόνταν ό ένας με τον άλλον, άν θάβρισκε τον κλέφτη του θησαυρού.

Μαζί με τους άλλους τέμαθαν κι' εκείνοι πού τον είχαν κλεμμένα.

Ο μικρότερος απ' αυτούς, πού με τό άκουσμα παραφοβήθηκε, είπε στους δυό συντρόφους του, πώς δεν θά τη γλύτωναν από τον μάντη.

Ο άρχηγός τους όμως πού ήταν μπασμένος στα χρόνια, του έδωκε θάρρος μ' αυτά τα λόγια.

Μην είσαι κούτος και χολοσκας άδικα πώς θά μάς βρή, άφου κανένα άχνάρι δεν αφήσαμε, άνθρωπος δεν μάς είδε, μ' ούτε νυχτοπούλι άκόμα, και πού πήγαμε και πού φύγαμε;

Ο μικρότερος και μ' αυτά πού άκουσε, στάθηκε έπίμονα στην ιδέα του, και μιά και είχε κάνει στρατώτη στο παλάτι κι' ήξερε καλά τις συνήθειές του και τα κατάρτια του, έζήτησε την άδεια από τον άρχηγό να πάη έξω από τό δωμάτιο του Γιάννη να ιδή τί έκανε εκείνος μέσα, και νάρθη να τους πη.

Σε λίγο, γύρισε και τους λέει:

— Τί να σάς πω, και τί να σάς δμολογήσω, σταυραδέλφια, κακά την έχουμε. Με γνώρισε άμέσως και να πώς. Μόλις έβαλα τό μάτι μου στη κλειδαρότρυπα και τον έβλεπα στο φως του καντηλιέρη να κάθεται δίπλα στο τραπέζι και να έχη τά μάτια του καρφωμένα στα πλεγμένα δάκτυλα των χεριών του, άνατιάχθηκε, γύρισε τό κεφάλι του κατά την πόρτα, έκανε ά! ά! ά! και στο

τέλος φώναξε «ήρθε ο πρώτος». Έμένα τότε μου κόπηκαν τά ήπατα τδβαλα στα τέσσερα και δεν ξέρω πώς έφθασα έδω.

Ο άρχηγός δεν τον πολυπίστεψε κι' έστειλε τον δεύτερο σύντροφο να πάη να ιδή.

Όταν κι' εκείνος γύρισε ήταν κίτρινος σαν φλωρί από τό φόβο του και με κομμένη φωνή διηγήθηκε:

— Τί να σου πω, καπετάνιε. Είχε δικίο ο σύντροφος πού πήγε πρώτος και φοβήθηκε τόσο, γιατί κι' έγω δεν πρόλαβα να κολλήσω τό μάτι μου στη κλειδωνιά και τον είδα να κοιτάζει κατά μένα, νάνοιξη τό στόμα του μιά σπιθαμή και τον άκουσα να λέη φωναχτά: «Ήρθε ο δεύτερος άς περιμένω και τον τρίτο». Τόκοφα κι' έγω λάσπη και νάμαι δω.

Ο άρχηγός σαν άκουσε και τον δεύτερο αποφάσισε να πάη και μόνος να ξεκαθαρίση την αλήθεια.

Σάν έφθασε, έσχυψε, και κοίταξε από την κλειδαρότρυπα κι' άκουσε τον Τζιτζικα να λέη:

«Τώρα πού ήρθε κι' ο τρίτος θά τό ρίξω στον ύπνο κι' αύριο βλέπουμε».

Άκούοντάς τον ο λήσταρχος κόντεψε από τό φόβο του να καταπιή την γλώσσά του κι' έτρεξε σαν άέρας στο λιμέρι τους. Όταν άνταμώθηκε με τους φοβισμένους συντρόφους του τους είπε:

— Είχατε δικίο να φοβηθήτε πώς σάς γνώρισε; αυτός φαίνεται πώς δεν είναι άνθρωπος, είναι ζωτικό, γιατί και μένα με κατάλαβε μόλις σταμάτησα έξω από τη πόρτα του.

Έκαναν τότε συμβούλιο κι' αποφασίσανε να πάνε να πέσουν στα πόδια του Γιάννη, να τον παρακαλέσουν να μη τους μαρτυρήσει στο βασιλιά και να τούδιναν πίσω τον κλεμένο θησαυρό, και για τη χάρη πού θά τους έκανε θά του χάριζαν ένα μέρος από τά φλουριά πού είχαν κλεμμένα απ' άλλες πολιτείες.

Σύνταχα πήραν τό δρόμο για τό παλάτι και προσφυλαχτικά στάθηκαν έξω απ' τό δωμάτιο πού ξέρουμε, και κτύπησαν την πόρτα του σιγανά.

Ο Γιάννης πού έτοιμαζόταν να κοιμηθή, σαν άκουσε τά κτυπήματά τους μουρμούρισε.

«Καλή δουλειά τώρα και τούτη να μη μ' αφήνουν να κοιμηθώ, άφου δε μπορώ να σταθώ στα πόδια μου από τη νύστα», και τράβηξε κατά την πόρτα φωνάζοντας:

— Ποιός είναι;

Ο λήσταρχος έβαλε τό στόμα του στην τρύπα της κλειδωνιάς κι' άπάντησε με σιγανή και τρεμουλιαστή φωνή:

— Άνοιξέ μας, είμαστε έμεις οί κλέφτες πού μάς γνώρισες σαν έρχόμαστε πρωτήτερα ένας ένας χωριστά για να βλέπαμε τί έκανες. Μα συ μόλις μάς έννοιωθες απ' έξω ξεφώνιζες: «ήρθε ο πρώτος», «ήρθε ο δεύτερος», «ήρθε ο τρίτος».

Άκούοντάς τον ο Τζιτζικας πήγε να πετάξη απ' τη χάρη του, γιατί κατάλαβε πώς παρεξήγησαν οί κλέφτες τά λόγια τη στιγμή πού νυσταγμένος χαμουριότανε κι' έλεγε «ήρθε ο πρώτος» έννοώντας τον ύπνο, όπως τό λένε οί περιπότοι, όταν χαμουριούνται.

Άμέσως άνοιξε την πόρτα, τους δέχτηκε με χαμόγελο και τους είπε:

— Καλώς τους, τδξερα πώς θάρθητε και σάς περίμενα, κι' άν δεν έρχόσαστε άπόψε, δεν θά μου γλυτώνατε και Δράκου ρίζα νάχατε, γιατί με τη ματιά μου βρήκα ποιοί είσαστε και πού μένετε κι' αύριο πρωτ' πρωτ' θάστελνα να σάς πιάσουν.

Οί κλέφτες γονάτισαν μπροστά του και του είπαν παρακαλεστικά:

— Τό κεφάλι μας είναι στα χέρια σου, μ' μη μάς μαρτυρήσεις κι' έμεις τώρα κιόλας να σου φέρουμε τό θησαυρό πού κλέψαμε απ' τό παλάτι και γι' αυτή σου τη χάρη θά έχης από μάς ένα δισάκι φλωριά.

— Καλά, αφήστε τα τώρα αυτά και τεντώστε τ' αυτιά σας να νοιώσετε τί θά σάς πω. Τό συμφέρο σας είναι να μη φέρετε έδω τό θησαυρό, παρά να πάμε μαζί τώρα άμέσως στο δάσος και κεί στο μέρος πού θά δείξω έγω, θά σκάψετε και θά θάψετε τά κλεμμένα.

«Έπειτα θά γίνετε άφαντοι απ' έδω πριν ξημερώσει και θά πάτε σ' άλλο μακρινό τόπο.

«Έκεί, τό καλό πού σάς θέλω να μη ξανακάνετε κλεψιά, και με τά κλεμμένα πού έχετε απ' άλλα μέρη, να ζήσετε σαν τίμιοι νοικοκυραίοι. Άλλοιώς τό βλέπω πώς φανάρι, πώς δεν θά γλυτώσετε από τη κρεμάλα».

Έκείνοι δέχθηκαν πρόθυμα την συμβουλή του, τον πήραν οδηγό τους, πήγανε στο δάσος κι' έκαναν, όπως τους όρμήνεψε.

Άμα τελείωσαν, τον ευχαρίστησαν πού τους έσωσε τό κεφάλι τους

και του υποσχέθηκαν πώς θά τον θυμόντουσαν σ' όλη τους τη ζωή, για τό καλό πού τους έκανε, τον άποχαίρετήσαν, καθάλλησαν τάλογά τους κι' έφυγαν τρεχάτοι!

Ο Τζιτζικας, σαν χάθηκαν οί κλέφτες μέσα στο σκοτάδι της νύχτας και δεν ακούγονταν ούτε τά ποδοβολητά των άλλων των, γύρισε προσφυλαχτικά στο παλάτι, και κλείστηκε στο δωμάτιό του.

Καθώς γδύνονταν, είπε μ' άσυγκράτητη χάρη:

— Τό άποψινό περιστατικό ήταν απ' τάγραφα! μου ήρθαν οί κλέφτες έδω σαν του Μπούφου τό πουλί, κι' ευχαριστημένος έπεσε στον ύπνο.

Την άλλη μέρα πού ξύπνησε άργά ζήτησε και τον παρουσίασαν στο βασιλιά, κι' άφου τον προσκύνησε του άνέφερε χαρούμενα:

— Πολυχρονεμένο μου, βρήκα με τη μαντεία μου πού έχουν κρυμμένα τό θησαυρό οί κλέφτες! αυτούς όμως για να τους πιάσουμε είναι άργά πιά, γιατί τό ίδιο βράδυ της κλεψιάς φοβήθηκαν μην πέσουν στα χέρια της έξουσίας σου, τον έθαψαν, κι' έφυγαν γι' άλλη πολιτεία. Απ' εκεί λογαριάζουν, άμα περάση λίγος καιρός και ξεχαστή κάπως τό πράγμα, να γυρίσουν και να τον πάρουν με την ήσυχία τους. Κατά μένα τό πιό σωστό είναι, άν θέλεις, να δώσης διαταγή να πάμε άμέσως να τον βγάλουμε απ' όπου είναι παραχωμένος.

Ο βασιλιάς πού τον άκουε με προσοχή, πρόσταξε κι' ετοιμάστηκαν οί άνθρωποι της ακολουθίας του, καθώς και μερικοί σκαφτιάδες με τά σύνεργά τους κι' όλοι μαζί, ξεκίνησαν ακολουθώντας τον Γιάννη.

Αυτός, άμα φθάσανε στο δάσος, τράβηξε δόξια στο μέρος, πού την περασμένη νύχτα είχε κρύψει μαζί με τους κλέφτες τό θησαυρό, τό μέτρησε δυό-τρεις φορές δόγυρα με τά βήματά του, παραμέρισε τά χαμόκλαδα πού είχε βαλμένα για σημάδι, και σαν φάνηκε ο νιοσκαμένος τόπος είπε στους σκαφτιάδες.

— Νά, έδω θά σκάψετε.

Έκείνοι καθώς έσκαβαν, βρήκαν ένα μεγάλο σεντούκι και τό τράβηξαν επάνω με κόπο.

Τότε ένας από τους ακόλουθους νάνοιξε και λαμποκόπησαν στον ήλιο τά φλωριά και τά λογίων-λογίων πολύτιμα πετράδια πού ήταν μέσα.

Οί σκαφτιάδες πού τάβλεπαν για πρώτη φορά στη ζωή τους, σάστισαν κι' έμειναν μ' άνοιχτό τό στόμα, κι' έγω δεν ξέρω πόση ώρα.

Μα κι' οί ακόλουθοι δεν χόρταιναν να κοιτάζουν ένα τέτοιο σπάνιο θέα-

μα, και καθένας τους σύμφωνα με τον τρόπο πού συνήθιζε να κολακεύη τον βασιλιά, έδειχνε τό πόσο χαιρότανε, πού βρέθηκε ο θησαυρός.

Την πιό άληθινή όμως χάρη την έννοιωσε ο βασιλιάς πού γι' αυτό γελούσαν άκόμη και τά μουστάκια του και τά γένια του.

Σε λίγο πήραν τό θησαυρό και γύρισαν στο παλάτι. Ο βασιλιάς ευχαριστημένος με την μεγάλη επιτυχία του μάντη του χάρησε χίλια φλωριά κι' ένα από τά καλά του μαύρα άλογα, και του είπε πώς είχε τό ελεύθερο όποτε ήθελε να πηγαίνει να τον βλέπη.

Ο Τζιτζικας, άφου τον προσκύνησε, καθάλλησε τ' άλογό του κι' έφυγε πηλαλώντας για τό σπίτι του.

Εκεί γεμάτος χάρη διηγήθηκε στη γυναίκα του με τό νι και με τό σίγμα τί έτρεξε με τους κλέφτες, πώς βρήκε τό θησαυρό και της έδωσε τό σκακούλι με τά χίλια φλωριά να τό φυλάξη.

Εκείνη παίρνοντάς το του είπε:

— Άνδρα μου τώρα-τώρα μάς μπαίνουν στο σπίτι μας τά καλά μαζεμένα! σ' έρχεσαι καθάλλάρης με βασιλικά δώρα. έγω σήμερα τό πρωτ' πού ξύπνησα βρήκα στο παραγώνι μας ένα πέτσινο σκακούλι με φλωριά και δεν ξέρω ποιός μάς τόρριξε από την καμινάδα.

Ο Τζιτζικας χαμογέλασε και της άπάντησε, πώς φεύγοντας οί κλέφτες, θά πέρασαν και τους τό πέταξαν, γιατί τους έσωσε.

Τό βράδυ σαν κάθισαν στο τραπέζι, να φάνε, πρόσεξε ή Μυγδαλιά, πώς ο άντρας της έτρωγε άνδρεχτα,

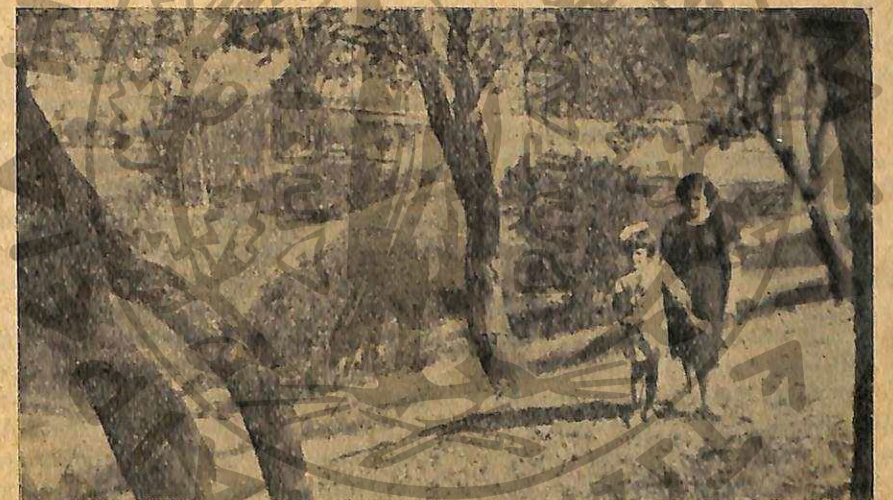
και γι' αυτό τον ρώτησε άνήσυχη. — Δεν μου λές τί έχεις κι' είσαι κατσουφιασμένος; δεν πιστεύω να σου λείπη τίποτα πιά. Η μοίρα σου δουλεύει για σένα σαν σκλάβο, κι' όποτε σ' άρέση θά πηγαίνης στο παλάτι—και ποιός τη χάρη σου—θα μιλάς με τό βασιλιά. Τί άλλο θέλεις; — Άχ! γυναίκα τόσο ξέρεις και τόσο λές. Άν όμως κούραζες λίγο τό μυαλό σου, θάδλεπες και σ' όπως τό βλέπω έγω, πώς έμπλεξα σ' άσχημη δουλειά και δεν μπορεί παρά στο τέλος νάχω κακά ξεμπερδέματα. Ο βασιλιάς, πού με νομίζει άλάθευτο στις μαντίες, θά τό πάρη «σχοινι γαϊτάνι» και κάθε φορά πού θά χάνη κάτι θά με φωνάζη να του τό βρίσκω, φοβερίζοντάς με, πώς άν δεν τό βρω θά μου κόψη τό κεφάλι. Κι' αυτό μπορεί να τό λήη μόνο για νάχω τό φόβο. Τί τά θέλεις όμως τί τά γυρεύεις, μιά τέτοια φοβέρα είναι πάντα φοβέρα. Άς μου λείπουν λοιπόν οί βασιλιάδες και τά παλάτια. Αυτά τά μεγαλεία άς τάχουν εκείνοι πού τά θέλουν. έγω γεννήθηκα να περνάω ήσυχα τη ζωή μου με φαί τραγούδι και ύπνο. Γι' αυτό θάρω πώς τό καλύτερο πού έχουμε να κάνουμε είναι, να φύγουμε σύνταχα από τότο τον τόπο, και να χαρούμε άλλο ξένοιαστα τη ζωή μας.

Η Μυγδαλιά πού τον άκουσε με ταυτιά τεντωμένα, του έδωσε δικίο και την άλλη μέρα κιόλας έφυγαν κρυφά γι' άλλη μακρινή χώρα.

Εκεί έζησαν ήσυχοι, χρόνια πολλά κι' ο Τζιτζικας δεν είχε άλλη δουλειά απ' τό τραγούδι του.

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΑΝΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΠΕΙΑ



Στην Άγία-Βαρβάρα των Καλαβρύτων
Φωτογραφία Άσπασίας Περικλέους

ΑΠΟ ΤΟ ΑΛΛΟ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΑΝΤΡΟΤΟΙΧΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό BERTHE BERNAGE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Κανείς στο μικρό χωριό δεν είχε δει ποτέ του τη Σουλβία να κλαίει. Η μικρή καθεμέρα γινόταν δλο και πιό άγρια και κλεινόταν δλο και πιό πολύ στον έαυτό της. Μόνο όταν βρισκόταν μοναχή της κι' αντίκρυζε το διπλανό περιβόλι, το τόσο ωραίο και γαλήνιο, ή ψυχούλα της άνοιγε, κι' ό,τι της βράβαινε την καρδιά ξεχείλιζε κι' ανέβαινε στα μάτια. Και τώρα, ήρθαν οι ξένοι και της πήραν το περιβόλι της, το «δικό της» περιβόλι...

Η Σουλβία είχε στην άρχή νοιώσει μίσος και αντιπάθεια γι' αυτά τα τρία εύτυχημένα παιδιά. Τις πρώτες μέρες που τάδλεπε να τρέχουν ανάμεσα απ' τις ανθισμένες αγριοτριανταφυλλίες γινόταν έξω φρενών από το θυμό της. Όσο πιο ήθελά της, μόλις άκουγε τα γέλια τους και τα τραγούδια τους, πήγαινε κοντά στο μαντρότοιχο και τα παρακολουθούσε και σιγά-σιγά τα γνώριζε: «Ο Πέτρος ήταν ζωηρός, αυταρχικός βγάζει μεγάλους λόγους στα κορίτσια και πάντοτε τα φτάνει από κυνηγητό. Τα ξέρει όμως όλα σαν σοφός και όταν γίνει καμιά άταξια παίρνει αυτός δλο το φταίξιμο επάνω του. Η Μαρία μοιάζει πολύ ανυπάκουη μ'α παίζει με τόσο κέφι πάντοτε και ή γλωσσίσσα της τρέχει όλη ώρα, σαν ροδάνι. Η Φρανσίνα είναι τόσο μικρούλα και τόσο γλυκαία με τα σταχτιά της μάτια, τα σγουρά μαλλάνια της και τη χαδιάρικη φωνή της. Η μίς τη μαλλώνει καμιά φορά και τη λέει «τεμπέλα», μ'α ή Σουλβία τ'όχει δει τόσες φορές και το ξέρει, πως όταν ή Φρανσίνα απλώνει τα χεράκια της γύρω από το λαιμό της Έγγλέζας, εκείνη γελάει και της συγχωρεί όλες της τις άταξίες.

Η Σουλβία αντιπαθεί ακόμη κάπως τον Πέτρο και τη Μαρία, μ'α τη Φρανσίνα είναι αδύνατο να την αντιπαθήση. Η Φρανσίνα όμοιάζει πολύ με μιά μικρούλα φιλεναδίτσα που είχε εκεί πέρα στη Φλάνδρα και τη χάιδευε και την περιποιόταν σαν νάταν ή μικρότερή της αδελφή. Τί νάγινε άραγε ή καϊμενούλα ή, Αγνή, όταν έγινε ή γερμανική εισβολή στον τόπο τους. Νάφυγε άραγε κι' αυτή, ή έμεινε εκεί πέρα.

— Σουλβία, άφησες και σουπescαν δυό μαντήλια χάρω, γκρινιάζει ή κυρία Αύρηλία. Λυπάσαι να βουτήξεις

τα χέρια σου λιγάκι στο νερό; Ούτε βασιλοπούλα, μάτια μου!

«Η μικρή μου μελαγχρονή βασίλοπούλα» τη φώναζε άλλοτε ο μπαμπάς. Η Σουλβία άναστενάζει.

— Δεν μπορώ πιά, κουράστηκα, λέει δειλά.

Η θειά-Νικόλαινα, ή πλύστρα την κοιτάζει με συμπόνοια.

— Είναι μικρό το κακόμοιρο, κυρία Αύρηλία μου, λέει ή αγαθή γυναίκα. Άφησέ την λίγη ώρα να ξεκουραστή και να φάη μιά γωνίτσα, κι' εγώ ξεπλένω δυο ρούχα μένουν ακόμη.

Η κυρία Αύρηλία, δυο νάνι, φοβόταν τα λόγια της κυρά-Νικόλαινας.

— Κάθισε λοιπόν λιγάκι, λέει της Σουλβίας με ξερή φωνή, Και πήγαινε μέσα να κόψης μιά φέτα ψωμί. Κοίταξε όμως μ'α πάς κατά το μεγάλο περιβόλι. Φαντάσου, κυρά-Νικόλαινα, πως το παλιόκρίτσο, κάθε τόσο ανεβαίνει στο μαντρότοιχο και κρυφοκοιτάζει τους μικρούς παριζιάνους που κάθονται δίπλα.

— Μπα, ώστε νοικιάστηκε το διπλανό σπίτι;

— Αμ' το ξέρεις δά, κυρά-Νικόλαινα. Τώρα κι' ένα μ'α μ'α ήρθαν μιά γριά κυρία τυφλή, τα τρία εγγόνια της, μιά έγγλέζα γκουβερνάντα και δυό υπηρέτριες. Έφυγαν από το Παρίσι έξ ατίας του βομβαρδισμού. Βρήκαν την ώρα να μ'ας έρθουν κι' αυτοί οι Παριζιάνοι! «Όλα θα γίνουν τώρα πανάκριβα. Ταυγά, τα λαχανικά. Οι υπηρέτριές τους πηγαίνουν στο χασάπη και του μιλάνε γιά τις τιμές του Παρισιού, και άλλο που δεν θέλει ο κύρ-Θωμάς γιά να κριβαίνη ακόμη περισσότερο το κρέας.

— Δεν λέω όχι, μπορεί, έκανε άδιάφορα ή κυρά-Νικόλαινα που ήξερε τη τσιγκουνιά της γεροντοκόρης. Όσο πιο δλοι λένε πως είναι πολύ καλοί άνθρωποι.

— Εγώ ξέρω πως τα παιδιά τους μ'ας παίρνουν το κεφάλι με τη φασαρία που κάνουν, κι' εγώ δεν θέλω ή Σουλβία να χάνη τον καιρό της, βλέποντας τις άταξίες τους.

— Δεν χάνει τον καιρό του το κακόμοιρο, έκανε ή κυρά-Νικόλαινα, που είχε άπόφαση σήμερα να τα πη μιά και καλή. Άκουσέ με, κυρία Αύρηλία μου, να μιλήσω έτσι ξάστερα, δουλεύει σκυλιάνα το καϊμένο το κορίτσι, κι' έτσι μικρό που είναι κιόλας. Όλο το χωριό έχει να το κάνει πως το κακομεταχειρίζεται.

Η κυρά-Νικόλαινα είχε σπάλλθεια μεγάλο κουράγιο γιά να μιλά ήτοι, γιάτι με την ειλικρίνειά της, κινδύνευε να χάση την κυρία Αύρηλία από πελάτισσα. Η θεία της Σουλβίας είχε γίνει κόκκινη σαν ντομάτα, μ'α όστόσο ή άγαθή πλύστρα εξακολούθησε άφοβα:

— Όα με βρίσκεις πολύ ξαστερόγλωσση, κυρία Αύρηλία μου, αλλά καταλαβαίνεις, από τότε που έχασα τα δυό αγόρια στον πόλεμο, μου σφίγγεται ή καρδιά όταν βλέπω παιδιά να βασανίζονται και ή Σουλβία βασανίζεται πολύ το καϊμένο.

— Ένα προσφυγάκι σαν κι' αυτήν, χωρίς σπίτι και χωρίς χρήματα, πρέπει να δουλέψη γιά να βγάλη το ψωμί του, άπάντησε με κακία ή γεροντοκόρη.

— Το βγάξει δά και με το παραπάνω, το καφερό. Άκουσέ με έμένα που στο λέω, κυρία Αύρηλία μου, γιάτι είμαι μάννα και ξέρω από παιδιά. Δουλεύει σκληρά το καϊμένο. Δεν βλέπεις τί αδύνατο που είναι; Και με το μπόδι που έχει.

— Τρώει δυο τρώω κι' εγώ, έκανε ή γεροντοκόρη.

— Α, καλά δά, τώρα που γεράσαμε ξεχάσαμε τί τρώγαμε όταν είμαστε δώδεκα χρονών. Όλόκληρα πιάτα σουπά κατέβαζε ο καϊμένος ο Άνδρέας μου!

Τ' αγαθά μάτια της κυρά-Νικόλαινας πλημμύριαν δάκρυα. Όσο πιο συνέχισε.

— Κι' ύστερα, δλο το άποπαίρνεις το καϊμένο, δλο του κακομιλάς.

Η κυρία Αύρηλία άρχισε να γελάη μ'α γέλιο ξερό και στρίγγλικο που σου έκανε κακό να τ' άκους.

— Γιά ιδές το παλιόκρίτσο που πάει και κλαίγεται σε όλους και τους παίρνει με το μέρος της, έκανε. Να ρωτήσης όμως και μένα να σου πω τί ψωροπερήφανη που είναι και άντάρτισσα και φαντασμένη, φαντασμένη σαν παγώνι! Την πρώτη φορά που την έστειλα να μαζέψη ξερόκλαδα από το δάσος μου έκανε την κυρία! Έκλαιγε από το κακό της και δεν ήθελε με κανένα τρόπο να πάη. Κι' ούτε ποτέ μου λέει ένα ευχαριστώ γιά δυο της κάνω. Δεν άξίζει να το λυπάσαι, κυρά-Νικόλαινα, είναι άχάριστο πλάσμα. Τη Σουλβία τη μαζέψα στο σπίτι μου από καλούςνη γιά χατήρι του πατέρα της που ήταν ξάδερφός μου και την άφησε σε μένα. Τώρα και τέσσερα χρόνια την τρέφω, τη ντύνω, της κάνω δυο χρειάζεται. Έ, άς δουλέψη κι' αυτή λιγάκι στο σπίτι! Κι' εγώ ή ίδια δουλεύω.

— Η αλήθεια όμως είναι, κυρία Αύρηλία μου, πως πρώτα είχες τη Μαργαρώ γιά υπηρέτρια και τώρα και δυό χρόνια την έδιωξες γιάτι βάσεις τη Σουλβία και σου κάνει όλες τις δουλειές.

Μ'α ή κυρία Αύρηλία εξακολούθησε σαν να μην είχε άκούσει.

— Όλα τα καλά που της κάνω, θά της τ'άκανα μ' ευχαρίστησή μου, αν δεν ήταν τόσο ψωροπερήφανη. Έπειδή ο πατέρα της πασάλει σε τους μουσαμάδες με μπογιές και νόμιζε πως ήταν σπουδαίος ζωγράφος, συνεχίσε θυμωμένη, ή άφεντιά της δεν μ'ας καταδέχεται και τ'όχει γιά ντροπή να καθάρση χόρτα. Τ'ιδία κι' άπαράλλαχτη ή μάννα της! Μ'α έννοια σου, κυρά-Νικόλαινα κι' εγώ θά της τα ξεμάθω όλα αυτά! Κακιά δεν είμαι, μ'α είμαι δίκαιη και προχτές που μου έδωσε μιά πήχη γλώσσα και μου είπε: «Δεν είμαι υπηρέτριά σου», της άστραψα ένα μπάτσο, που της έδωσε και κατάλαβε. Στην αρχή θέλησε να χυμήξη επάνω μου, μ'α την έδαλα εύθους στη θέση της, όπως βάζω πάντοτε τους άνακατεύονται εκεί που δεν τους πέφτει λόγος. Κι' αν έρθει να σου ξαναπαρπονεθής, σε παρακαλώ να της πής από μέρους μου, πως είναι γλωσσού, φαντασμένη και άχάριστη. Πήγαινε τώρα να τη βρής την τριγυρίστρα γιά να μ'ας βοηθήση να πλώσουμε τα ρούχα.

Η κυρά-Νικόλαινα έφυγε γε κουνώντας το κεφάλι της. — Όσα και να λέη, είναι κακιά γυναίκα, είπε από μέσα της. Κακομοίρα Σουλβία, καϊμένο όρφανό, τί τραβάς! Όα της πω να έρθη μιά απ' αυτές τις μέρες σπίτι μου γιά να μαζέψη βατόμουρα και θά της δώσω στα κρυφά κι' ένα καλό ποτήρι γάλα με μπόλικη ζάχαρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Παρ' όλη τη συνηγορία της κυρά-Νικόλαινας, ή θεία της εξακολούθησε να φέρεται σκληρά και άκαρδα στη Σουλβία και να τη μεταχειρίζεται σαν δουλάκι. Το παιδί όπόμενε άναγκαστικά όλη αυτή τη κακομεταχείριση, καμιά φορά όμως ή μικρή φιλελεύθερη ψυχή της επαναστατούσε και είτε έδωζε γλώσσα, είτε άρνιόταν με πείσμα να έκτελέση τις διαταγές του τυράννου της.

Ένα ζεστό πρωινό του Ιουνίου ή

Σουλβία βρισκόταν στο δασάκι του χωριού. Τα μάτια της ήταν πρισμένα και κόκκινα, γιάτι λίγη ώρα πριν είχε κλάψει. Παρ' όλη την απέχθεια που ή θεία της ήξερε ότι ή μικρή είχε γιά το κουβάλημα των ξύλων, και ίσως άκριδώς γι' αυτό τον λόγο, ή κυρία Αύρηλία την είχε στείλει πρώτ-πρωτ' γιά να της φέρη ένα δεμάτι ξερόκλαδα από το δάσος.

Με βαρεία καρδιά ξεκίνησε ή Σουλβία και πήγε στο ήρεμο και ήσκιερό δάσος. Καθώς έσκυβε και μάζευε τα ξερόκλαδα συλλογιόταν την παλιά της ζωή και τα μάτια της βούρκωναν: Τον μπαμπά της που την αγα-

τα των Γερμανών άνηχοσαν βαρεία επάνω στη γαλλική γή και πλησίαζαν άπειλητικά το εϊρηνικό χωριό που καθόταν ή μικρή Σουλβία και περίμενε το μπαμπά της να γυρίση.

Έξαφνα μιά μέρα ήρθε ένα βασιστικό και άνήσυχο γράμμα. Ο μπαμπάς έγραφε να φύγη άμέσως ή Σουλβία, να κατεβή στη Νότιο Γαλλία και να πάη να μείνη με μιά ξαδέλφη τους, την κυρία Αύρηλία, που θά ήταν ήσυχη κι' άσφαλισμένη ως που να τελειώση όριστικά ο πόλεμος και νάρθη ο ίδιος να την πάρη.

Από τότε είχαν περάσει κιόλας τέσσερα χρόνια, ο πόλεμος εξακολουθούσε ακόμη κι' ο μπαμπάς δεν ξαναγύρισε, ούτε θά ξαναγύριζε πιά. Ένα πρωτ' ή θεία την έύπνησε και της είπε με σοβαρό ύφος πως ο πατέρας της είχε σκοτωθεί σε μιά μεγάλη μάχη και πως από σήμερα ήταν πιά όρφανή, χωρίς σπίτι και χωρίς περιουσία και έπρεπε να βάλη όλη της την καλή θέληση και να δουλέψη και αυτή γιά να ξεπληρώνη έστω και στο έλάχιστο την τροφή και το ντύσιμο και τη στέγη που από μεγάλη της καλοσύνης της παραχωρούσε ή θεία της, μ'α όλο που κι' αυτή ήταν μιά φτωχή και άπορη γυναίκα. Και από τότε άρχισε το μαρτύριό της...

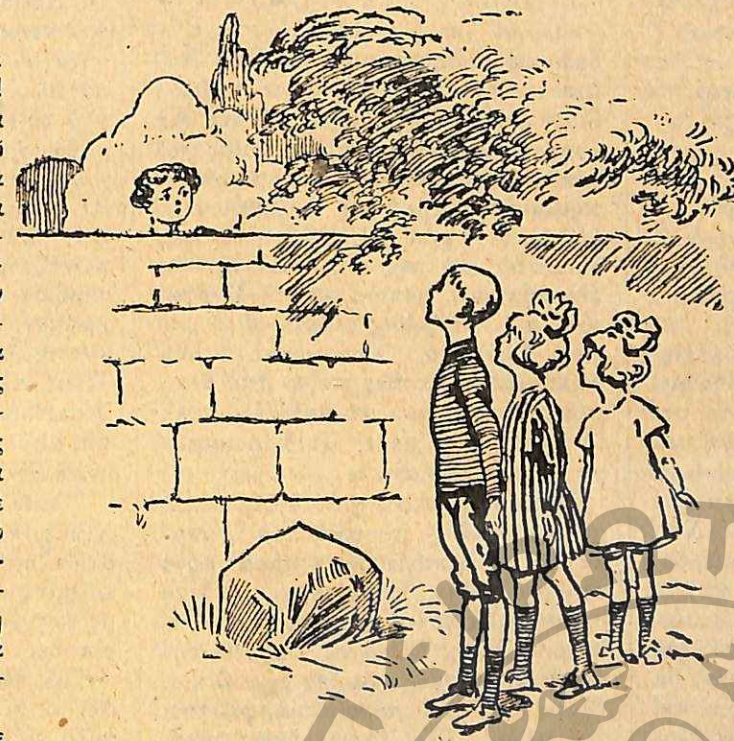
Χοντρά δάκρυα κυλούσαν στα μάτια της Σουλβίας, που ούτε δοκίμαζε καν να τα κρατήση. Η λύπη της ξεχείλιζε και ξεσπασε σ' ένα σιωπηλό κλάμμα.

Έξαφνα χαρούμενες παιδικές φωνές και γέλια την έκαναν να τινάχτη από τη θέση της και να σηκωθή τρομαγμένη. Έτρεξε γρήγορα και κρύφτηκε πίσω από ένα δέντρο και κοίταξε κατά το δρόμο. Από μακριά, με τρεχάματα και με χαροπνηδητά έρχονταν τα τρία παριζιάνικα. Τα δυό μεγάλα παιδιά πήγαιναν μπροστά, κρατώντας στο χέρι τους από ένα δεματάκι, με τρόφιμα δίχως άλλο.

Η Φρανσίνα έρχόταν λίγο πιό πίσω, άμέριμνη και πεταχτή σαν πουλάκι, σταματώντας γιά να κόψη ένα λουλούδι, ή τρέχοντας γιά να κυνηγήση μιά πεταλούδα. Από μακριά φαινόταν νάρχεται ή μίς άσθμαίνοντας και φωνάζοντας στα παιδιά.

(Άκολουθεί)

KIMON ALKIANE



«Ε. μικρέ, είπε ο Πέτρος, κατέβα να παίξης μαζί μας!» (Σελ. 355, στ. α')

πούσε τόσο και την είχε τόσο χαϊδεμένη, το ωραίο τους σπιτάκι στη Φλάνδρα με το μεγάλο δάλνθιστο, κήπο, της φίλες της, το σχολείο της, τα παιχνίδια της. Κι' ύστερα ήρθε ο πόλεμος. Με την πυρωμένη πνοή του τ'α ξεσήκωσε όλα και σκόρπισε τη μικρή οϊκογένεια στους έπιστρατευμένους. Άμέσως μετά την έπιστρατεύση ο πατέρας της πήγε στο στρατό αφήνοντάς την στην πίστη τους υπηρέτρια: «Σε είκοσι μέρες ο πόλεμος θάχη τελειώσει κι' εγώ θά είμαι πίσω» τους είπε φεύγοντας.

Μ'α πέρασαν οι είκοσι μέρες, πέρασε κι' ο μήνας κι' όχι μόνο ο πόλεμος δεν είχε τελειώσει, ακόμη όλη ή Γαλλία κινδύνευε από την έχχρική επίθεση και τα βαρεία βήμα-



ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΔΙΔΗ, 10 ετών ΝΙΚΟΣ, 12 ετών.

Σκηνή Πρώτη

Διλή, μόνη.

(Μπαίνει στις μύτες των ποδιών της, ξανακλείνει προσεχτικά τη πόρτα, κοιτάζει δεξιά κι' αριστερά, γιά νά βεβαιωθεί δι' είναι μόνη).

Είμαι μόνη... 'Επιτέλους! (Πλησιάζει σ' ένα καθρέφτη). Νά ιδούμε! Μήν πάει και φαίνεται τίποτε στο πρόσωπό μου; Καμμιά ἀλλάχγ' στὰ χαρακτηριστικά μου θάταν ικανή νά μέ προδώσῃ!... Χμ, τὸ χρώμα μου εὐτυχῶς δὲν ἔχει ἀλλάξει... Ναί, τὰ μάτια μου ὅμως λάμπουν ὑπερβολικά. 'Όταν ὁ Νίκος γυρίσει ἀπ' τὸ σχολεῖο, θά ὑποπτευθῇ γιὰ τί με βόλεψε... 'Α! 'Εξέρω τί θά κάμω. Θά βαστώ τὰ βλέφαρα κατεβασμένα, θά κάνω πὼς με πονάει τὸ κεφάλι· καὶ θά κρατῶ τὸ χέρι μου νά, ἔτσι. (Φέρνει τὸ χέρι της πάνω ἀπ' τὰ φρύδια της). Οὐ! 'Θέ μου, τί μπελᾶς! Πρέπει ὅμως, γιὰ τὴν ἀν καταλάβῃ τίποτα... (Γυρίζοντας στὸ κοινὸ φέρνει τὸν τεταμένο δείχτη της στὸ στόμα). Σόσσι! Σόσσι! Εἶναι μυστικὸ, ναὶ μυστικὸ! 'Ενα ὥραϊο, ἕνα ἀληθινὸ μυστικὸ πὸς με κάνει νά τρελλαινῶμαι ἀπ' τὴ χαρά μου· μὰ πὸς ὑποσχέθηκα νά μὴν τὸ πῶ σὲ κανένα... Οὐτε σὲ σὰς πὸς καλὰ-καλὰ δὲ με γνωρίζετε καὶ δὲν ὑπῆρχε φόβος νά με προδόσετε... Περιττὸ νά με παρκαλεῖτε. Μὴν ἐπιμένετε. Δὲν θά σὰς πῶ τίποτα, τίποτα, τίποτα... Τόσο τὸ χειρότερο γιὰ τοὺς περίεργους, εἶμαι βέβαιη, σκάν' ἀπ' τὴ περιέργειά τους νά μάθουν. Δὲ θά μάθουν τίποτα... Τελείωσε!

Καταλαβαίνετε πολὺ καλὰ πὼς δὲν θά πάῃ κανεὶς νά φωνάξῃ στοὺς

δρόμους τὸ πρῶτο μυστικὸ πὸς τοῦ ἐμπιστεύονται. Μάλιστα, τὸ πρῶτο! Γιὰ τὴν ἐγὼ δὲ λογαριάζω βέβαια γιὰ μυστικὰ αὐτὰ πὸς πολλὰς φορές μοῦ ἐμπιστεύονται με ὕψος δραματικὸ οἱ συμμαθητρίδες μου στὸ σχολεῖο. «Διλή, ὀρκίσου μου στὴ φίλι μὰς πὼς δὲ θά πᾶς νά πῆς τῆς "Ελλης πὼς τὴν ἀγαπῶ λιγώτερο ἀπ' τὴ Μαργαρίτα!» Κατὰ βάθος ἐμένα αὐτὸ μοῦ εἶναι ἀδιάφορο. 'Υπόσχομαι τὸ μυστικὸ καὶ ξέρω πὼς πᾶνω ἀπὸ δέκα συμμαθητρίδες μου τὸ μαθαίνουν τὴν ἴδια στιγμὴν με μένα. Παιδιαροκαμώματα. Καταλαβαίνετε...

'Ενῶ τὸ μυστικὸ γιὰ τὸ ὅποιο σὰς μιῶ εἶναι ἕνα μυστικὸ πὸς ἡ μαμμὰ δὲν τὸ ἐμπιστεύθηκε παρὰ μόνο σὲ μένα. Λίγο πρωτότερα με εἶχε πῆ «φαφλατοῦ» γιὰ τί με βόλεψε, λέει πολὺ φλύαρη. 'Εγὼ νά σὰς πῶ τὴν ἀλήθεια, βρίσκω πὼς δὲν ἔχει δίκιο. Εἶναι τόσοι καὶ τόσοι πὸς φλύαροι ἀπὸ μένα! Τὴν ἔχουν ὅμως αὐτὴ τὴ μανία οἱ μαμμάδες νά λένε τὰ κορίτσια τοὺς φλύαρους. Κι' ὅμως πρέπει κανεὶς νά μιλή. Εἶμαι βέβαιη, δι' κι' ὁ μπαμπᾶς κι' ἡ μαμμὰ θά-ταν φοβερὰ στενοχωρημένοι, ἂν εἶχαν ἕνα κορίτσι βουβό!

— Μαμμά, ἀποκρίθηκα ἐγὼ τότε χωρὶς νά χάσω καιρὸ, μπορεῖ νάμαι φαφλατοῦ, δὲν εἶμαι ὅμως διόλου τυφλὴ κι' εἶδα ἀμέσως, μόλις μπήκες, πὼς ἔχεις νά μοῦ πῆς μὴ καλὴ εἰδηση.

— Γιὰ δὲς τὴν κατεργάρα! εἶπε ἡ μαμμὰ γελώντας· λοιπὸν, δὲ γελάστηκες.

— 'Αχ, μαμμά μου, πὲς μου τὴν γρήγορα, φώναξα ἐνθουσιασμένη.

— Δὲν μπορῶ, χρυσή μου, γιὰ τὴν εἶναι μυστικὸ!

— Μὰ δὲ θά τὸ πῶ σὲ κανένα.

— Καὶ μπορεῖς ἐσὺ νά κρατήσης μυστικὸ;

— 'Ω! Μὰ, μαμμά, τί λές; Με προσβάλλεις...

— Εἶσαι τόσο φλύαρη!

— Θά γίνω βουβὴ σὰν τάφος.

— Εἰν' εὐκολο νά τὸ λέῃ κανεὶς...

— Δοκίμασε καὶ θά ιδῇς! Πὲς μου αὐτὸ πὸς δὲν πρέπει νά τὸ μάθῃ κανεὶς. Καλύτερα νά με κάμουν κομματάκια-κομματάκια παρὰ νά βγάλω λέξη ἀπ' τὸ στόμα μου.

— 'Ω! Μὰ δὲ ζητάω πάλι κι' αὐτό! εἶπε ἡ μαμμὰ πὸς ἄρχισε νά ὑποχωρῇ. Μόνο θέλω νά περιμένῃς ὅσο νά γυρίσῃ ὁ μπαμπᾶς ἀπ' τὸ Παρίσι, προτοῦ νά πῆς στὸν ἀδερφό σου καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμον αὐτὸ πὸς θά φέρῃ ὁ μπαμπᾶς ἀπὸ-κεὶ πέρα.

'Εδῶσα τὸ λόγο τῆς τιμῆς μου, ὀρκίστηκα στὴ ζωὴ τοῦ μέλλοντος συζύγου μου καὶ τῶν μελλοντικῶν παιδιῶν μου... Κι' ἡ μαμμὰ τότε μοῦ τὸ εἶπε. 'Η χαρά μου, σὰν τὸ μαθα, ἦταν τόση πὸς χόρευα ὀλομόναχη μέσ' στὴν κάμαρα σὰν τρελλή. 'Ο μικρός μου ἀδερφός ὁ Λάκης—Βαγγελάκη τὸν λένε, μὰ μετὶς τὸν φωνάζουμε Λάκη—ἔτρεξε νά ἰδῇ τί συμβαίνει! Δὲν εἶναι παρὰ πέντε χρονῶν, ἕνας μπεμπεδάκος πὸς τὸ μυστικὸ μου δὲν τὸν ἐνδιέφερε διόλου. Τί καταλαβαίνει αὐτὸς ἀπ' αὐτὰ; 'Εκεῖνος δὲν ἔχει ἄλλο στὸ μυαλό του ἀπὸ τὰ παιχνίδια του... Μικρὸ παιδί εἶναι. Τί θέλετε καὶ σεῖς;...

'Όταν ὅμως σὲ λίγο θά γυρίσῃ ὁ Νίκος, ἀλλάζει τὸ πρᾶμα! Αὐτὸ τὸ διαβολόπαιδο δὲ θά ἡσυχάσῃ, ἂν δὲν τὸ μάθῃ. Κι' ἔχω ἕνα τρομερὸ φόβο μήπως χωρὶς νά τὸ θέλω καταλάβῃ τίποτα.

'Αν θέλετε λοιπὸν, με πιστεύετε. Δὲν εἶναι παρὰ ὀχτὼ ὥρες πὸς ξέρω αὐτὸ τὸ μυστικὸ κι' ἀπὸ στιγμὴν σὲ στιγμὴν μοῦ φαίνεται πὸς βαρὺ! Τί θά γίνῃ σὲ εἰκοσιτέσσερις ὥρες κι' ἐγὼ δὲν ξέρω! Τώρα καταλαβαίνω τὸν κακόμοιρον τὸν κουρέα τοῦ παλαιοῦ Μίδα, πὸς μὰς ἔλεγε ἡ δασκάλια μας. Μόνος αὐτὸς εἶχε ἰδεῖ τὸ δυστυχισμένο βασιλιά χωρὶς τὴ τιὰρα, πὸς τοῦ σκέπαζε μέρα νύχτα τὸ κεφάλι, καὶ ἦταν ὁ μοναχὸς πὸς ἡξερε πὼς ὁ Μίδας εἶχε γαϊδουρίσια αὐτιά. —Γιὰ φανταστῆτε ἀλήθεια τί ἀστεῖο!

Εἶχε ὀρκιστεῖ νά μὴν πῆ σὲ κανένα τὸ μυστικὸ. Μὰ ὕστερα ἀπὸ ἕνα ὀρισμένο καιρὸ—ὦ, πὼς τὸν καταλαβαίνω τώρα αὐτὸ τὸ δύστυχο μπαμπέρη!—εἶχε ἀρρωστήσῃ, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε νά πῇ δυνατὰ αὐτὸ πὸς ἀκούγῃ διαρκῶς μέσα στὸ κεφάλι του καὶ πὸς τοῦ ἐρχόταν στὴν ἀκρὴ τῆς γλώσσας του εἰκοσι φορές τὸ λεφτό. Τοῦ ἦρθε λοιπὸν ἡ ἰδέα

νά κάμῃ μὴ τρύπα στὸ χῶμα, πλάι στὴν ἀκροποταμιά, μακριὰ ἀπ' ὅλον τὸν κόσμο καὶ νά φωνάξῃ μέσα τὸ μυστικὸ μου με τὴν ἐλπίδα νά τοῦ κάμῃ αὐτὸ καλὸ. Κατόπι σκέπασε τὴν τρύπα καὶ... τελείωσε.

Κι' ἐγὼ θά μπορούσα γιὰ νάνακουφιστῶ νά φωνάξω τὸ μυστικὸ μου μέσα σ' ἕνα ἄρμαρι λόγου χάρι, καὶ πᾶψ! νά τὸ κλείσω ἀμέσως. Δὲν ἔχω ὅμως καμμιὰ ὄρεξη νά πάθω κι' ἐγὼ κανένα μασκαράλικο σὰν τὸ κακομοῖρο τὸ κουρέα. Γιὰ τὴν δασκάλια μας μὰς εἶπε πὼς τὰ καλὰ μὰς πὸς φύτρωσαν ἐπειτα σ' αὐτὴν τὴν ἀκροποταμιά—νά σὰς πῶ τώρα καὶ τὴ μάρη ἀλήθεια μοῦ φαίνεται πὼς αὐτὸ εἶναι λιγάκι παραμυθι, εἶναι ὅμως ποιητικὸ καὶ τὸ ἴδιο θέλω νά σὰς τὸ πῶ—αὐτὰ τὰ καλὰ μὰς λοιπὸν, φαίνεται, ἄρχισαν τὰ πονηρὰ νά φωνάζουν, ὅπως τὰ κουνούσε ὁ ἀέρας καὶ νά κοροϊδεύουν: «'Ο Μίδας, ὁ βασιλιάς Μίδας ἔχει γαϊδουρίσια αὐτιά!» Μπορεῖ λοιπὸν καὶ τὰρμάρι νάρχισῃ ξαφνικά νά φωνάξῃ. «'Ο μπαμπᾶς θά φέρῃ ἀπ' τὸ Παρίσι ἕνα (σταματάει...)» 'Αχ! 'Θέ μου! Παρ' ὀλίγο νά προδώσω τὸ μυστικὸ! Τὸ μυστικὸ μου! Τί φρίκη! Καὶ ἴσα-ἴσα πὸς ἐρχεται ὁ Νίκος!... 'Εμένα μάρεσσουν οἱ ριζικὲς ἀποφάσεις. Γιὰ νά μὴν πῇ κανεὶς αὐτὸ πὸς δὲ θέλει νά πῇ τὸ καλύτερο πὸς ἔχει νά κάμῃ εἶναι νά μὴν πῇ τίποτα... Λοιπὸν κι' ἐγὼ θά γίνω βουβὴ σὰν ψάρι! Νάτος!

(Βάζει τὸ χέρι σὰ χεὶλὴ της καὶ κοιτάζει ἀφηρημένα κατὰ τὸν τοῖχο).

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΚΩΝΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΧΟΥΦΤΑΣ

'Αγαπητοί μου,

ΣΗΜΕΡΑ, κατὰ τύχη, ἔμαθα τὸ θάνατο ἐνὸς παιδιοῦ μου φίλου καὶ συμμαθητῆ, πὸς ἔλειπε χρόνια στὴν Αἴγυπτο. Δὲν εἶχαμε πιά καμμιὰ ἐπικοινωνία καὶ, μπορῶ νά πῶ, δὲν ἤξερα κἀν ἂν ζοῦσε, δταν, ἕνας ἄλλος φίλος πὸς ἦρθε ἀπὸ κεῖ, με πληροφορήσε, πᾶνω στὴν κουδέντα, πὼς πέθανε πέρσυ.

— 'Α τὸν καίμενο τὸ Χούφτα! ἔκαμα χωρὶς νά θέλω.

— Χούφτα; ἀπόρησε ὁ ἄλλος· γιὰ τὸν λὲς Χούφτα; εἶχε τέτοιο παρατσούκλι;

— Ναί... εἶναι μὴ πολὺ παλιὰ ἱστορία... στὸ σχολεῖο τὸν λέγαμε ἔτσι... ὁ Σχολάρχης μας τὸν εἶχε βγάλει Χούφτα...

— Μπᾶ! καὶ γιὰτί;

Τὸ «γιατί» αὐτὸ εἶναι πολὺ παράξενο. Γιὰ νά βγάλῃ ὁ Σχολάρχης ἕνα μαθητὴ «Χούφτα», θά πῇ πὼς κάποτε, γιὰ κάποιον λόγο, εἶχε προσέξει τὴ χούφτα τοῦ ἢ τίς χούφτες τοῦ. 'Αλλὰ γιὰ ποῖό λόγο; 'Ε, αὐτὸ θάταν ἀδύνατο νά τὸ βρῆτε, καί, γιὰ νά γελᾶτε, θά σὰς τὸ πῶ: 'Ο 'Αντώνης—ἔτσι τὸν ἔλεγαν με τὸ ἀληθινὸ του ὄνομα—πὸς δὲν ἐννοοῦσε νά μελετᾷ, ἤθελε ὅμως νά λέῃ καλὸ μάθημα γιὰ νά παίρνῃ βαθμό, ἔγραφε—φιλογραφία κι' ὑπομονή—ὅλο τὸ μάθημα στίς δύο τοῦ χούφτες! 'Όταν ἐξεταζόταν, ἔκανε πὼς παίξει με τὰ χέρια του, πὼς τὰ κοιτάζει ὀρθῶς μηχανικά· κι' ἔτσι μποροῦσε ἐξάρετα νά διαβάξῃ δι' εἶχε γραμμένο σ' αὐτὰ. 'Εμεῖς οἱ ἄλλοι, πὸς τὸ ξέραμε ἡ τὸ βλέπαμε κείνη τὴν ὥρα, γελούσαμε. 'Ο Σχολάρχης ἀποροῦσε: «'Ε! γιὰτί γελᾶτε σεῖς; ἡσυχία!» Παύσαμε τὰ γέλια μὰ χωρὶς νά μαρτυρήσουμε τὴν αἰτία τους. Μιὰ, δύο, τρεῖς φορές, ὁ Σχολάρχης ὑποπτεύθηκε. Κατέβηκε ἀπ' τὴν ἔδρα, πησάισε τὸν 'Αντώνη καὶ τὸν εἶδε νά κρύβῃ με τὸν τρόπο, κάτω ἀπ' τὸ θρανίον, τὰ δύο τοῦ χέρια. Τότε βεβαιώθηκε:

— 'Ελα, πᾶνω τὰ χέρια! Κατεργάρι! 'Ο 'Αντώνης τᾶκρυψε περισσότερο.

— Περιττό!... 'Εχεις γραμμένο τὸ μάθημα στίς χούφτες σου... Τὸ ξέρω, γιὰτ' εἶχα κι' ἄλλο μαθητὴ πὸς ἔκανε τὴν ἴδια ἐξουπνάδα.

'Ο κακόμοιρος ὁ 'Αντώνης ἀναγκάστηκε νά δείξῃ «τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος». Στὴν τάξην ἔγιναν τοῦ κόσμου τὰ γέλια. Κι' ἀπὸ τότε ὁ Σχολάρχης βάπτισε τὸν 'Αντώνη «Χούφτα»:

— Διάβασε παρακάτω, Χούφτα!

— 'Ελα νά γράψῃς στὸν πίνακα, Χούφτα!

Καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα παιδιὰ, ὁ Σχολάρχης μας εἶχε βγάλει παροτσούκλι. 'Εναν τὸν ἔλεγε **Ποῦερ** (λατινικὰ παιδί) γιὰ τὴν μὴ μὲρα, ἀπ' ὅλα τὰ ὀνόματα πὸς τοῦ εἶχε προτείνει, εἶπε πὼς δὲν ἤξερε νά κλίνῃ παρὰ τὸ ποῦερ. 'Αλλὸν τὸν ἔλεγε **Γιῶλγκο** (Γεῶργος) γιὰτ' ἦταν λίγο ψευδός. Κι' δταν ἀστεϊότατο νά τὸν ἀκούς δταν κλίναμε ὁμαδικὰ κανένα ρῆμα:

— 'Ενεστώς ὀριστική, Παυλόπουλε!

— 'Υποτακτική, Ποῦερ!

— Εὐκτική, Χούφτα!

— Προστακτική, Γιῶλγκο!

Τᾶλλα παρατσούκλια τὰ ἔφαγαμε γρήγορα. 'Αλλὰ τὸν 'Αντώνη τὸν λέγαμε Χούφτα γιὰ πολλὰ ἀκόμα

χρόνια. Γιὰτί δὲν εἶχε ἀφήσει τὴν τέχνην τοῦ ὁ κατεργάρες, ἡ νά πῶ καλύτερα, μεταχειρίζοταν πολλὰς τέχνες γιὰ νά λέῃ ἡ νά γράφῃ καλὸ μάθημα χωρὶς νάχῃ μελετήσει. 'Η μελέτη μόνον ἦταν ὁ ἐχθρός του, μὰ κανένας ἄλλος κόπος, καμμιὰ ἄλλη φροντίδα δὲν τὸν τρώμαζε. 'Εγραφε με τὴν ὑπομονητικώτερη φιλογραφίαν στίς χούφτες του, σὰς μανικέτας του, στὴ φόδρα τοῦ καπέλλου του, σὲ χαρτάκια, σὰς περιθώρια τῶν βιβλίων του. παντοῦ. Μὰς σταύρωνε νά τοῦ ψιθυρίζομε ἀπὸ πίσω, ἀπὸ μπροστά, ἀπὸ τὰ πλάγια. Μιὰ φορὰ εἶχε ἐγκαταστήσει «τηλέγραφο»—τὸ συνηθισμένο πρωτόγονο τηλέφωνο τῶν παιδιῶν—ἀπὸ τὸ πεισινὸ θρανίον, ὅπου καθόταν ἕνας πιστός του φίλος, ὥς τὸ δεύτερον κι' ὥς τὴ θέση πὸς καθόταν αὐτός, ὥστε νά μὴν ἀκούῃ ἄλλος τὸ ψιθύρισμα. Καὶ κάποτε, σὲ γραπτὲς ἐξετάσεις, δταν ἐπικρατοῦσε μεγάλη αὐστηρότης καὶ μὰς ἔφαξαν καλὰ πρὶν μποῦμε στὴν τάξην ὅπου θά γράφαμε, τοῦ 'Αντώνη τοῦ ἦρθε ἔξαφνα ἀπ' τὸ παράθυρο μιὰ μικρὴ πέτρα, τυλιγμένη μ' ἕνα μεγάλο χαρτί, ὅπου ἦταν φιλογραμμένα, ἀπὸ τὸν ἴδιο, τὰ κυριώτερα γεγονότα κι' οἱ χρονολογίαι τῆς ἱστορίας! Εἶχε συνηνενοθηεῖ, φαίνεται, με κάποιον φίλον του, νά τοῦ πετάξῃ ἀπὸ ἀντικρυνὸν φιλικὸν παράθυρον τὴ σωτήρια ἐκείνη πέτρα...

'Ετσι ὅλη ἡ μαθητικὴ ζωὴ τοῦ Χούφτα ἦταν μιὰ μεγάλη ἀγωνία. Κι' ἀσφαλῶς θά γλύτωνε ἀπὸ τὴν ἀγωνία αὐτὴ, ἂν ἀποφάσσειε τίς ὥρες πὸς ἔδδευε γιὰ τὰ τεχνάσματά του, νά μελετᾷ ἀπλοῦστατα, ὅπως οἱ ἄλλοι. 'Αλλὰ εἶχε τὴν κουταμάρα νά στραβώνεται, νά βασανίζεται, νά κοπιᾶ διπλὰ καὶ τριπλὰ, γιὰ νά φιλογράψῃ ὀλίγκες σελίδες στίς χούφτες τοῦ ἢ σὰς μανικέτας τοῦ! Αὐτὸ εἶναι ἕνα περίεργο, 'Αλλὰ ὑπάρχει κι' ἄλλο: Μὴ νομίζετε πὼς ὁ Χούφτας βγήκε ἀπ' τὸ σχολεῖο κούτσουρο. 'Απεναντίας, γιὰ νά γράφῃ ἔτσι τὰ μαθήματά του, τὰ μάθαινε ὅπως σχεδὸν κι' ἂν τὰ μελετοῦσε. Μόνον πὸς κατάντησε γρήγορα μύωπας κι' ἀπὸ δεκαπέντε χρονῶν παιδί φοροῦσε γυαλιὰ νοῦμερα τρία. 'Ο καίμενος ὁ Χούφτας...

Σὰς ἀσπάξομαι ΦΑΙΔΩΝ



ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΟΥ

Στο καλό μας σχολείο τόσα χρόνια που ζούμε, Της μητέρας τα χάδια και τον πόνο ξεχνούμε, Είναι σὰ μιά φωλιά που τριγύρω ζεσταίνει, Και στη μέση ή μητέρα τα παιδιά της περιβάλλει.

Έδω μέσα το δρόμο της αγάπης θά βρούμε, Σάν αδελφία μικροί και μεγάλοι θά ζούμε, Τη χαρά και τη λύπη δοκιμάζουμε όλοι Σὰ λουλούδια π' ανθίζουν ή μαδούν τον περιβάλλει.

Την αγία σου αγάπη που μπορώ να τη βω, Πώς μπορώ να ξεράσω το γλυκό μου σχολειό, Μόνο εσύ στη φωλιά σάν πουλιά μās ζεσταίνεις, Και στον ίσιο το δρόμο του καλού μās πηγαίνεις.

Ω καλό μου σχολείο, και τους τοίχους σου άκόμα, Θεωρώ ιερούς, και το άγιο σου χώμα, Σὺ πού είσαι γιά μās μόννα, αδελφία και σίτι, Την εικόνα σου κλείνω με αγάπη στα στήθη.

Κι' όταν γίνω μεγάλη και μακριά σου θά έξω, Και άν όλα του κόσμου τ' αγαθά άποκτήσω, Τά ώρατα τά χρόνια που μου είχες χαρίσει, Άλυσμόνητα θά ναι ως του βίου τη δύση.

Βοή 'Ανέμου [Γ]

Η ΜΙΚΡΗ ΠΑΡΑΛΥΤΗ

Θάτανε ως δεκατεσσάρων χρονών και τη λέγανε Δάφνη.

Ένα άληθινο άγγελικό προσωπάκι. Μαύρα μετάξινα σγουρόμαλλα παισιώνανε ένα φαρόν έξυπνο μέτωπο. Αυό σκούρα ζωηρά μάτια, μιά χαριτωμένη μυτούλα κι' ένα κερασένιο στοματάκι συμπληρώνανε την άρμονία του συνόλου.

Μ' αλίμονο! άγγελος δίχως φτερά. Τόχε πάθει σάν ήταν έφτά χρονώ, κι' από τότε περνούσε τη ζωή της καρφωμένη σε μιά πολυθρόνα. Αυό μελανοί κύκλοι γύρω από τα μάτια της έλεγαν πόσο θάχε πονέσει γι' αυτό.

Από την άρχή που τη γνώρισα μου-κανε έντύπωση τό τόσο πρόωρα ώριμο μυαλό της. Ήταν από τις ψυχές που ό πόνος δέν συντρίβει αλλά έξυψώνει. Μιά άκατανίκητη συμπάθεια που αϊοθανόμουνα γιά κείνην έκανε να κερδίσω γρήγορα τη φιλία της.

Συζητούσαμε γιά χίλια-δυό πράγματα και πάντα θαύμαζα την πρωτότυπη σκέψη της. Άμα μιλούσε ξεχνού-σεσ πώς είχες να κάνης με παιδί.

Γιά τη δυστυχία της δέν μου παρα-

πονέθηκε ποτέ. Μου φαινόταν παρά-ξενο, μὰ και δέν τολμούσα ν' άγγίξω τον πόνο της.

Υστερα από λίγους μήνες ή άνοιξη έφτασε. Τά νεϊόβγαλτα βλαστάρια και τά πρώτα λουλούδια σκόρπισαν ένα χαρούμενο χαμόγελο στη φύση. Ξάνοι-ξε ό ουρανός κι' όλόλαμπρος ό ήλιος προσκαλούσε στην έξοχή.

Μιά μέρα τη βρήκα πολύ μελαγχολι-κή. Τη ρώτησα μ' αγάπη' μου κόστιζε να βλέπω τό προσωπάκι της σκοτεινια-σμένο.

Μήν άνησυχείς, μου είπε, είναι ή άνοιξη. Πάντα με πειράζει αυτή ή εποχή.

— Άλήθεια, Δάφνη, ή άνοιξη' μιά από τις πιο ώρατες στιγμές της φύσης που όλα έξυπνούν και μιά καινούργια ζωή χύνεται μέσα μας;

— Ναι, γιά τους άλλους, όχι γιά μέ-να... κι' ύστερα ξεσπώντας ξαφνικά: «Έξερεις, είναι μέρες, τέτοιες μέρες που νοιώθω να γίνουμαι κακή. Ναι, πολύ κακή. Σάν βλέπω όλη αυτή τη χαρά της φύσης να ξεχύνεται μπροστά στα μάτια μου, τη γιορτή αυτή που μās καλεϊ' σάν βλέπω την πράσινη χλόη να μανιόγη την άγκαλιά της, τα δέν-τρα, τον κάμπο, δέν βαστώ. Τά μισώ όλα. Υποφέρω τρομερά γιατί, όπως λές, μιά καινούργια ζωή χύνεται μέσα μου, μιά ζωή σπαρατάρια φιλακισμένη μέσ' στα στήθια μου. Ένας σιδηρένιος κλειός σφίγγει την ψυχή μου τότε. Και πονώ πολύ, Θεέ μου, πώς πονώ! Κι' όλος αυτός ό πόνος είναι φορές που ξεσπάει σε μίσος, σε ζήλεια, κι' είμαι σάν θάλασσα θολή, τρικυμισμέ-νη. Κι' ανδιόζω γιά τάσχημα τούτα αισθήματα που ξυπνούν αθελά μου. Τόν χειμώνα δέν είναι τό ίδιο. Η πα-γωνιά ξυπνάει τό θέληγγο του σπι-τιού. Όταν καθισμένοι όλοι κοντά στη σόμπα, προπαντός τά βράδυα, άνοι-γουμε άτέλειωτες συζητήσεις, τότε εί-μαι άληθινά ευτυχισμένη. Άκούω μ' ήδονη τις άγριες βροντές και τον άέρα να φυσομανάει έξω. Με κάνουν ναπο-λαμβάνω πιο πολύ την κλεισούρα μου και τό καθιστό μου.

Ξέσπασε σε δάκρυα, κι' έγώ άνίκα-νη να βρω μιά παρηγοριά γιά ένα τό-σο δίκαιο πόνο, της χάιδενα άμίλητη τό κεφάλι.

— Θά σου φαίνεται παράξενο ε; χα-μογέλασε ανάμεσα στα δάκρυά της. Ευτυχώς δέν είμαι πάντα έτσι. Έχω συνειθίσει τώρα τόσα χρόνια. Όμως είναι και μέρες που μου κοστίζει πο-λύ. Υστερα πάλι μου περνάει κι' βα-σιλεύει ειρήνη μέσα μου. Τότε θυμώω με τον εαυτό μου γιά τις ταπεινές του σκέψεις. Έκείνο όμως που με βα-σανίζει πιο συχνά είναι ότι ζω έτσι ά-χρηστα. Τί σκοπό έχω έγώ ε; πές μου, Μονάχα να βαρύνω τους άλλους. Ά-μα τό συλλογισμένο άπελπίζουμαι.

— Α, όχι Δάφνη, μήν τό λές αυτό. Πάντα κανείς μπορεί να φανή χρήσι-μος έστω και μ' ένα του λόγο. Μιά λέξη συμπόνιας δέν ξέρεις τί καλό μπο-ρεϊ να κάνει. Κι' ή καρδιά σου, τό ξε-ρω καλά, δέν θά νουήθι ποτέ τό χρυσό λόγο που θά ανακουφίση την ψυχή. Ξέ-ρεις έμένα πόσες φορές μ' άλάφρωσε

με την ειλικρινή σου συμπάθεια; Ή συνηθισμένη σου ήρεμία πόσες φορές δέν έκανε κι' έμένα πιο στωϊκή στις κακοτυχίες μου.

Με κοίταξε ξαφνισμένη. Κούνησε δύσπιστα τό κεφάλι. Όστόσο ή ύψη της φωτίστηκε. Την είχα λίγο άνακου-φίσει μὰ όχι κι' πείσει.

Πέρασαν κάμποσες μέρες. Κάποτε πήγα και τη βρήκα με μιά μικρούλα που προσπαθούσε να συλλαβίση από ένα άλφαβητάριο.

— Ξέρεις, μούπε με χαρά, είναι τό κοριτσάκι της κυρά-Λένης της πλύ-στρας μας. Τό μαθαίνει να διαβάει. Είναι πολύ έξυπνο. Νά δής με φωνα-ζει με μιά άστεία σοβαρότητα: «Κυ-ρία Δασκάλα» και γουρλώνει τά μάτια του τόσο άμα του λέω κάτι. Μ' αγα-πάει πολύ. Δέν φαντάζεσαι πόσο εί-μαι ευχαριστημένη. Νοιώθω πώς κάτι κάνει κι' έγώ.

Την κοίταξα με χαρά. Έλεγε άλήθεια. Ή ύψη της ήταν ευθυμη και ζωηρή.

Έκείνη την ήμέρα βιάστηκα να φύ-γω. Δέν μπορούσα να κρατήσω περισ-σότερο τη συγκίνηση που με κυρίευε στη θέα αυτού του τόσο μεγαλόκαρδου παιδιού παρ' όλη τη φριχτή του δυ-στηχία.

Μικρομέγαλη [Α]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ή Νίτσα στο ζαχαροπλαστείο: — Βάλε μου σε παρακαλώ δυό δραχ-μών καραμέλλες και πόσο κάνουν.

Γαργάλλο

— Πώς μυρίζει έτσι, Μάτα, Αυτ' ή άγγουροσαλάτα; Δέν την έπλυνες καλά; — Ω! τί λέτ' εκεί, μαμιά! Δέν τό ήξερα έγώ τάχα; Δέν την έπλυνα μονάχα, Τη σαπούνισα μιάν ώρα! (Κόκκαλο ή μαμιά της τώρα).

Κατακτητής

.....

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Της Α' Περιόδου (1879 — 1893) από τους έκδοθέντας 24 τόμους υπάρχουν άκόμη μόνον οί έξης τρείς: 7ος, 14ος, και 18ος. Έκαστος τόμος δρχ. 25, τα-χυδρομικώς δε άποστελλόμενος δρχ. 28,50 διά τό Έσωτερικόν και δρχ. 40 διά τό Έξωτερικόν.

Της Β' Περιόδου (1894 — 1934), από τους έκδοθέντας 41 τόμους υπάρχουν οί 40 (διότι ό του 1918 έχει έξαλη-θί). Έκ τούτων, οί μὲν Τόμοι των έ-τών 1894 — 1928 τιμώνται έκαστος (δκ σελιδών 416) άρραφος δρ. 80 και ραι-μένος δρ. 85. Οί δε Τόμοι του 1929, 1930, 1931, 1932, 1933 και 1934 τι-μώνται έκαστος (δκ σελιδών 624) άρρα-φος δρ. 110 και ραιμένος δρ. 115.

Ταχυδρομικά τέλη έκάστου τόμου προσθετέα εις τὰ άνω τιμάς: Διά τό Έσωτερικόν δρχ. 5 ό άρραφος και δρχ' 15 ό ραιμένος, διά δε τό Έξωτερικόν δρχ. 35 είτε άρραφος είτε ραιμένος.

.....

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήναι, 42 δδς Εὐριπίδου
τὴν 27 'Ιουνίου 1935

Ο Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς τοῦ Μπα-
ρι τῆς Ἰταλίας, συνεργαζόμενος μετὰ
τῆς «Διάπλασις», διοργανώσε δισεβδομα-
διαῖες εἰδικὲς ἑκπομπὰς γὰρ τὰ Ἑλλη-
νὸν, τόσο τοῦ Ἑωτερικῶν δὸο
καὶ τῶν ἑλληνικῶν παροικιῶν τοῦ Ἑ-
ξωτερικοῦ ὡς ἑξῆς: Κάθε Σάββατο,
ὥρα (Ἀθηνῶν) 7, 50' — 8, 15' μ. μ.,
πρόγραμμα γὰρ μικρότερα παιδιὰ Κά-
θε Πέμπτη, ὥρα 9, 10' — 9, 30' μ.
μ., πρόγραμμα γὰρ μεγαλύτερα παιδιὰ.
Γίνονται καὶ παντοῖοι παιδικοὶ Διαγω-
νισμοί.

Ο Β' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙ-
ΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΤΟΥ ΜΠΑΡΙ.

Η προθεσμία τοῦ Β' αὐτοῦ Διαπλασια-
κοῦ Διαγωνισμοῦ τοῦ Σταθμοῦ Μπαρί ἑ-
λγῆς εἰς 15 'Ιουνίου. Περίμενε ἀκόμα λί-
γες ἡμέρες, γὰρ νὰ φτάσουν στὰ χέρια
μου κι' οἱ μακρινὲς ἀπαντήσεις ποὺ θάταν
τυχόν στο δρόμο, καὶ προχθές παρέδωκα
στὴν Ἐπιτροπὴ τὰ χειρόγραφα—415 ἐν
ὄλφ—γὰρ νὰ τὰ κρίνῃ. Ἡ Ἐπιτροπὴ, ὑπὸ
τὴν προεδρίαν τοῦ ἀρχιυντάκτου μου ἀκα-
δημαϊκοῦ κ. Γρ. Ξενοπούλου, μὲ ὑποσχέ-
θηκε πὺς θὰ μὲ δώσῃ τὰποτελέσματα τὸ
γρηγορώτερον. Καὶ θὰ τὰ στείλῃ ἀμέσως
στὸν Σταθμὸ τοῦ Μπαρί γὰρ νὰ διαβασθῶν,
κατὰ τὸ σύνθημα, ἀπὸ ἐκεῖ. Κατόπιν θὰ τὰ
δημοσιεύω κι' ἐγὼ, γὰρ τὰ Διαπλασιόπου-
λα ποὺ δέν ἔχουν Ραδιόφωνο.

«Η ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΟΥ ΝΩΕ»

Απὸ σήμερα ἡ Κυρά-Μάρθα ἀρχίζει νὰ
σὲ διηγείται τὴν «Κιβωτὸ τοῦ Νῶε». Εἶ-
ναι ἓνα νόστιμο διηγηματάκι καὶ τὰ μικρά
μας θὰ διασκεδάσουν πολὺ διαβάζοντας πὺς
πέρασαν καὶ τί ἔκαναν τὰ διάφορα ζῶα
ποὺ ὁ Νῶε τὰ πήρε μετὰ τὴν οἰκογένειάν
του στὴν Κιβωτὸν, γὰρ νὰ γλυτώσουν ἀπ'
τὸν κατακλυσμὸ. Σκάντα μέρες καὶ σα-
ράντα νύχτες ἔπρεπε νὰ μείνουν ἐκεῖ μέ-
σα, καὶ φυσικὰ δέν ἦταν τόσο εὐκόλο νὰ
βολεθθοῦν. Ἐγιναν λοιπὸν πολλὰ «ἐπεισό-
δια», ποὺ θὰ κάμουν τὰ παιδιὰ νὰ γελά-
σουν μετὰ τὴν καρδίαν τους.

Χαίρω πολὺ, Ἀραχνοσμένη Δύρα, ποὺ
σὲ ἄφρησ ἡ «πεννοφοβία» — ἄλλη ἀρρώ-
στεια κι' αὐτὴ! — καὶ μπόρσες ἐπιτέλους
νὰ πιάσῃς αὐτὴ τὴ φοβερὴ πένητα καὶ νὰ
μοῦ γράψῃς. Ἡ χαρὰ μου μάλιστα θὰ ἡ-
ταν ἀκόμα μεγαλύτερη, ἂν ἔπαρνες καὶ
πιο σκούρο μελάνι, γὰρ μ' αὐτὸ τό ξέ-
θωρο δυσκολεῖσθαι πολὺ νὰ σὲ διαβάσω,
καὶ μάλιστα δέν σοῦ ἀπαντῶ σ' ὅσα μοῦ
γράφεις ἀπὸ φόβο μήπως δέν τὰ διάβασα
καλὰ καὶ καλὰ καμιά παρεξήγηση. Ἐλ-
πίζω τώρα καὶ περιμένω νὰ μοῦ ξανα-
γράψῃς γρήγορα.

Ἀρχισα, Μενεξέ, νὰ σοῦ στέλνω τὸ
φυλλάδιο στὸ Κεφαλάρι. Ὁ, βέβαια ποὺ
θὰ περάσῃς πολὺ ὥρατα ἐκεῖ τό καλοκαίρι
σου, καὶ θάχῃς ὅλον τὸν καιρὸ νὰ κατα-
γίνεσαι καὶ μαζί μου. Περιμένω τὸ κομ-
μάτι σου κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς συχνά
τώρα ποὺ ἔκαμες τὴν καλὴν ἀρχήν. Γιὰ τὰ
καλὰ λόγια εὐχαριστῶ, καθώς καὶ ὁ κ.
Φαίδων.

Σοῦ εὐχῆσθαι καὶ ἐπιτυχία, Ἀμάραν-
τε, καὶ τώρα περιμένω τὰποτελέσματα.
Συγκινῆσθαι ποὺ θυσιάζεις τὸν περιπατό
σου γὰρ νὰ μοῦ γράψῃς μέσ' στὴ μελέτη

τῶν ἐξετάσεων. Ναι, πολλοὺς Ἐκτάκτους
Διαγωνισμοὺς σκοπεῖω νὰ προκηρύξω γὰρ
τὸ καλοκαίρι, καὶ σύντομα μάλιστα, γὰρ
ἀρχίσαν κιόλα οἱ διακοπές.

Κι' ἡ «Κληρονομία τοῦ Φακίρη»,
Παπουτωμένε Γάτε, θὰ σ' ἀρέσῃ πολ-
λὺ, τώρα ποὺ θὰ τὴ διαβάσῃς ἐξαρχῆς.
Ἡ «Τρελλοπαρέα» δέν εἶναι ἓνα μόνο δια-
πλασιόπουλο, ἀλλὰ παρὲς ἀπὸ καμιά δε-
καριά, δηλαδὴ σύλλογος. Χαίρω ποὺ σ'
ἐγνώρισα καλύτερα μ' αὐτὸ τὸ γράμμα κι'
ἐλπίζω νὰ ἐξακολουθήσῃς. Ἐχω στὴ διὰ-
θεσὴ σου ὑπόλοιπο δρ. 39.

Πολὺ καλά γράφεις, Ἀρσενικὸς Νο 11,
γὰρ κοριτὶ 13 ἐτών. Ὁ Διαγωνισμὸς τῶν
«Λευκῶν Δέξων» εἶναι πράγματι πολὺ
ὥρατος, ἀλλὰ δέν σοῦ τὸν ἐξηγῶ ἔδω,
γὰρ γρήγορα θὰ προκηρυχθῇ τέτοιος γὰρ
τὸ καλοκαίρι, καὶ στὴν προκήρυξη θὰ ἰ-
δῇς ὅλα τὰ σχετικά. Ἐλπίζω νὰ εἶναι ἐ-
πίσης καλοὶ κι' οἱ ἄλλοι βαθμοὶ σου.

Ἦταν καιρὸς, Ντάλια, νὰ μῆγς καὶ
στὴν κίνησίν μου, ἀφοῦ ἔχεις τόσα χρόνια
συνδρομητρια. Στὴ δημοτικὴ δέν ὑπάρχει
χρονικὴ εὐχέση, ἐπομένως ὅλες αὐτὲς οἱ
μετοχές ποὺ στὴν καθαρὰ σου θέλουν ὡ,
στὴ δημοτικὴ παίρνουν οἱ ὀπισθιμένοι,
ἐξομολογημένοι, ὀδηγημένοι κτλ. Τὸ
ἴδιο καὶ τὰ ρήματα ποὺ ἀρχίζουν ἀπὸ ο,
ὀδηγῶ, ὀδηγῶν, ὀδηγῶν, ὀδηγῶν, ὀ-

Παρακαλῶ πολὺ ὅσους χρωστοῦν
τὴ συνδρομὴν τοὺς νὰ τὴν στείλουν
τὸ γρηγορώτερον. Ἀς ἔχουν ὑπ'
ὄψει τοὺς, ὅτι οἱ συνδρομὲς αὐ-
τὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος ἡ
καθυστέρηση ἐπομένως δυσκο-
λεύει πολὺ τὸ ἔργο μου ποὺ ἀ-
παιτεῖ ὅχι μόνον μεγάλους κό-
πους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἔξοδα.

πλίσθηκα, ὁμολόγησα κτλ. Ὅσο γὰρ τὸ
ὀμιλῶ, ποτὲ ὀμιλῶ, ἀλλὰ ἡ ἐμύλησα
(ἀπὸ τὸ μιλῶ) ἡ μύλησα. Γιατὶ κι' ἡ
συλλαβικὴ ἀξίωση στὴ δημοτικὴ μπαίνει
μόνο σχεδὸν ὅταν τοῦτῃται τὸ ε: δειχνῶ-
ἔδειχνα, ῥίχνω-ῥοίχῃ, λείπω-λείπα
ἀλλὰ μιλῶ-μύλησα, θέλω-θέλησα, πα-
τῶ-πάτησα. Αὐτὰ ὅλα τὰ βέβαια κανεῖς
στὴ Γραμματικὴ τῆς Δημοτικῆς ἀλλὰ καὶ
τὰ ξέρει ἀπ' τὴν κοινὴ ὀμιλίαν. Αὐτὴ ὀδη-
γεῖ ἀλάνθιστα. Γιατὶ Δημοτικὴ εἶναι νὰ
γράφουμε ὅπως μιλοῦμε. Κι' εἰπαίμε ποτὲ
μας ἡθέλησα ἡ ἐθέλησα, ἐμπόρεσα γι
ἡμπόρεσα;

Γενικεύεις τὸ ζήτημα. Ἀγοιστριαντα-
φυλλά. Ἐπάρχει ἡ ἀτομικὴ γνώμη γὰρ
τὸ κάθε τι—ἡ ὑποκειμενικὴ νὰ ποῦμε—
ὑπάρχει ὅμως καὶ ἡ κοινὴ γνώμη, ποὺ
μποροῦμε νὰ τὴν ποῦμε ἀντικειμενικὴ.
Γιατὶ τί εἶναι ἀντικειμενικὸ, ἡ ἀντικειμε-
νικὴ ἀλήθεια, ἡ πραγματικότης; Ἐκεῖνο
ποὺ πιστεύουν, ποὺ ἀναγνωρίζουν ὅλοι ἡ
οἱ περισσότεροι. Ἀλλὰ οἱ «ἀλήθειες» στὸν
κόσμο ἀλλάζουν. Μιά χροσινὴ «ἀλήθεια»
σήμερα μπορεῖ νὰ εἶναι ψέμμα, πλάνη.
Καὶ πὺς ἀλλάζουν οἱ «ἀλήθειες»; Ὅταν
μερικοὶ, καὶ ὀλοένα περισσότεροι, μορφώ-
νουν ἄλλαν γνώμην ἀπ' τὴν κοινὴν. Αὐτὸ
φαίνεται, ἀπὸ φυσικὸ σου κἀνεις καὶ σὺ
γὰρ πολλὰ πράγματα. Δέν μπορῶ λοιπὸν
νὰ σὲ πῶ «πνεῦμα ἀντιλογίας», ὅτε νὰ
σὲ παρεξηγῶ. Πιστοποιῶ μόνον—γὰρ τὸ
ζήτημα τουλάχιστο ποὺ εἶχαμε—πὺς ἡ
γνώμη σου δέν συμφωνεῖ μετὰ τὴν κοινὴν,
τὴν ἀντικειμενικὴ. Τάλλα συμπεράσματα
μπορεῖς νὰ τὰ βγάλῃς καὶ μόνη σου. Πο-
λὺ ὥρατα καὶ τὰ σχολικὰ ποὺ μοῦ γράφεις.

Αὐτὸ τὸ γράμμα σου, Χωρὶς Φτερά,
ἦταν κάπως πρὸ εὐανάγνωστο. Ἐπὶ μπό-
ρεσα νὰ διαβάσω γὰρ τὴν ἐπιστολὴν ποὺ
ἔκαμαν στὸ χωριὸ σου ἡ Ε' καὶ ἡ Γ' τά-
ξη τοῦ Πρακτικοῦ Λυκείου Βόλου. Κρίμα
ποὺ δέν ἦταν κι' ἡ τάξη τοῦ Βρασιδα.
γὰρ νὰ τὸν ἔδλεπες γρηγορώτερα. Θὰ χά-
ρηκες ὅμως πολὺ ὅταν, τὰ παιδιὰ ποὺ τὸν
γνώριζαν, σοῦ τὸν παίνεψαν τὸν ἀδερ-
φὸν σου...

Μὰ δέν καταλαβαίνεις λοιπὸν, Σφίγγε,
πὺς τὰ ἐγκρινόμενα κομμάτια δημοσιεύουν-
ται μετὰ τὴν οἰκίαν σου; Ὅταν προηγουμένως
τόσα ἄλλα ἀπὸ ἓνα δικό σου, πὺς μπορεῖ
νὰ τὸ ἔβλεψαν ὑπὲρ ἀπὸ ἓνα καὶ δυὸ μή-
νες; Ἀλλὰ συμβαίνει καὶ κάτι ἄλλο: Πολ-
λὲς φορές, κομμάτια ποὺ ἔχουν οἰκίαν καὶ
τὰ στέλνουν στὸ τυπογραφεῖο, μένουν, γὰρ
δέν ἐρχονται καλὰ στὴ Σελίδα τοῦ ὑπὸ
τύπωσιν φύλλου. Εἶναι δηλαδὴ μικρότερα
ἢ μεγαλύτερα ἀπ' ὅσο χρειάζεται, καὶ τό-
τε, γὰρ νὰ γίνῃ ἡ Σελίς, πρέπει νὰ μῆγ
ἄλλο κομμάτι, ἂς εἶναι καὶ λίγο νεώτερο.
Ὅχι ἐξαίρεση δέν κάνουν γὰρ κανένα, αὐ-
τὸ δὰ τὸ ξέρεις...

Ζουζού, Ἀγκάθι, Ἀρσενικὸς Νο 7,
Κουτορνίδι, Ἀθῶνα Περιστερὰ, Με-
λαγχολικὴ Ὀνειροπόλος—περιμένετε, θὰ
σὰς ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Τσιγγάνικο Τρα-
γουδι, κ. (ΜΚ). Λιδωρικιωτοπούλα, κ.
(Βρέστε με). Λατς Μπορύνι, κ. (...).
Ἀσπρη Πεταλούδα, κ. (ΜΠ). Πάτρο-
κλος, ἀ. (ΘΠ). Μέγας Ἀλέξανδρος, ἀ.
(ΚΜ). Ἀνθος Ἀνεμώνης, ἀ. (ΜΖ).

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους
της: Διγενὴ Ἀχιλλεῖον (περαστικὰ! ἀνυ-
πομονῶ νὰ μοῦ γράψῃς πὺς ἔγινες καλὰ
κι' ἔκαμες καὶ τοὺς διαγωνισμοὺς σου; νὰ
μὴ τοὺς ἔχῃς τὸ Σεπτέμβριον καὶ νὰ περά-
σῃς ἡσυχὰ τὸ καλοκαίρι σου) Τρισεύγε-
την (χαίρω ποὺ διακριθῇς στὴ σχολικὴ
ἐπίδειξη) γράψε μοῦ ἅμα πάργος τὸ ἐνδει-
κτικὸ σου.) Σανδὴν Ἑλληνοπούλαν (τὴν
καταλαβαίνω πολὺ καλὰ αὐτὴ τὴν ἀγω-
νία) ἐλπίζω ὅμως—κι' εὐχομαι—νὰ μοῦ ἀ-
ναγγεῖλῃς τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα ὅ-
σο γὰρ τὴν τεμπελιά σου, ἂν περιορίζεται
στὸ ν' ἀναβάλλῃς νὰ βγῇς ἔξω γὰρ νὰ ρίξῃς
ἓνα γράμμα, μικρὸ τὸ κακό.) Βουσοῦλαν
(ὦρατε! τώρα νὰ μοῦ γράψῃς τ' ἀποτε-
λέσματα) Τσιγγάνικο Τραγουδι (σοῦ ἔ-
νέκρινα τὸ προτιμώμενο καὶ χαίρω ποὺ θὰ
μοῦ γράψῃς τώρα συχνά εὐγε γὰρ τὸν
προβλεπόμενόν σου στὴν Γ' μετὰ ἀριστο-
ἀστού!) Ἰσταντέρ (καλὴ ἐπιτυχία!) Διόνιον
Θρούλλον (σὲ συγχαίρω γὰρ ὅλα καὶ περι-
μένω τώρα νὰ μοῦ γράψῃς ἀπὸ τὴν πα-
τρίδα) ἀλήθεια, μετὰ τὴ μελέτη τῶν διαγω-
νισμῶν, σοῦ διέφυγε κάτι, ἐπ' τὴν Ἀλλη-
λογραφίαν μου, ποὺ σ' ἐνδιέφερε πολὺ καὶ
περίμενα νὰ μοῦ γράψῃς κατὰ γι' αὐτό
τώρα ποὺ θὰ ἔχῃς ἡσυχίαν, κοίταξες προσε-
κτικὰ τὰ προηγ. φύλλα.) Νάσιαν Κοντο-
γιώργη (στεῖλε μοῦ ἄλλο ψευδώνυμο γιὰ-
τί «Γκρατοῖελλα» ἔχω) Συναγοῖδαν (ἔ-
στειλα) χωρὶς νὰ μοῦ δώσῃς ἐντολὴν ὁ Γ.Δ.,
ὅτε ναι μπορῶ νὰ σοῦ πῶ ὅτε ἔχει.) Ἀλκ-
μήνην Παπαδοπούλου (σοῦ εἰσέταξα τὸ
24 φύλλο ποὺ δέν εἶχες λάβει ἰδέες, κι'
ἂν δέν ὑπάρχει ἀπάντηση, ξαναγράφῃς
μὲ «ἐκθεση» ἦταν αὐτὴ, γὰρ δέν θυμοῦ-
μαι μὴπως χάθηκε) Διόνιον (πολὺ εὖ-
χαριστῆσθαι ποὺ βγῆκας δεύτερος) καλὴ
ἐπιτυχία καὶ σὲ εὐαγγελίζεσθαι) Γυλέρδιαν
(ἔστειλα) περιμένω) Ἀδαν Γ. Κολυμπά-
δη (ἔχει καλῶς συνεννοήσου καὶ γράψε

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, *Αθήναι